

DRAUGAS

PERIODICALS
July 17, 2003
Vol. XCIV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LIEPOS - JULY 17, 2003

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-16-03

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 137
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Lietuvos Vyčių organizacijos „Pagalba Lietuvai“ pirmininkės išpūdziai, Lietuvoje aplankius LV remiamas institucijas.

2 psl.

Lietuva tarp „Williams“ ir „Jukos“; prisimenant Dariaus ir Girėno skrydžio tragišką pabaigą. Šiek tiek apie Karaliaučius.

3 psl.

Kelonė į ažuolyną pasitiktį pavasario.

4 psl.

Partizanų kovos vienetą „Kestutis“.

5 psl.

„Mis kovinės savignyos“ rinkimai ir jų rezultatai; dr. A. Pliplys vėl dalyvauja parodoje; čekagiečiai prisimins ir pagerbs S. Darių ir S. Girėną.

6 psl.

Sportas

* Graikijoje vykstančio pasaulio jaunių (iki 19 metų amžiaus) vaikų krepšinio čempionato paskutinėse ketvirtfinalio rato E grupės rungtynėse Lietuvos rinktinė trečiadienį 90:77 nugalėjo Puerto Rico krepšininkus bei pateko į pusfinalį. Kuria vieta — I ar II — keturių komandų E grupėje užims lietuviai, lems JAV ir Australijos komandų rungtynės. Puerto Rico komanda, pralaimėjusi visas trejas grupės rungtynes, žais dėl V-VIII vietų.

* Bostone vykstančioje JAV NBA komandų vasaros treniručių stovykloje Dallas „Mavericks“ antradienį 87:70 nugalėjo Atlantas „Hawks“ krepšininkus. Nugalėtojų gretose žaidė Lietuvos krepšininkas — 20-metis 218 cm ūgio vidurio puolėjas Giedrius Rinkevičius. Lietuvis per dvi žaidimo minutes taškų Dallas komandai nepelnė.

Naujausios žinios

* Panevėžio moterų kalerijame surengtas grožio konkursas „Mis nelaisvė“ įkvėpė Hollywood'ą statyti filmą.

* Trečiuoju Vilniaus vicemeru išrinktas socialdemokratas Gediminas Paviržis.

* Lietuvos gyventojai netiki politikų dora tarnyba valstybei, rodo apklausa.

* Socialiniams darbuotojams ilginamos atostogos.

* Už neigiamą įtaką nepilnamečiams darancia informacija gres bausd.

* Vyriausybės atstovais Klaipėdos ir Tauragės apskrityse paskirti buvę komunistų partijos veikėjai.

* Vyriausybė siūlo leisti Lietuvoje prekiauti bet kokio stiprumo alkoholiniais gerimais.

* Lietuvoje padaugėjo nužudymų, sumažėjo mirčių skaičius.

Liepos 17-oji - Pasaulio lietuvių vienybės diena

Pasaulio lietuvių jaunimas tęsia lietuvių „pamokas“

Punkskas, liepos 16 d. (Elta) — Nuotaikinga muge Vilniuje praėjusį savaitgalį prasidėjęs XI Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas tęsia savo darbą Punkske (Lenkija). Čia iš 11 valstybių atvykusiems lietuvių jaunimo atstovams parengta įdomi ir turininga programa. Didelę jos dalį sudaro lietuviškų tradicijų ir papročių „pamokos“.

Trečiadienį Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso dalyvius Punkske aplankė Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos vyriausybės generalinis direktorius Antanas Petrauskas. Jis paragino užsienio lietuvių jaunimą nepamiršti tėvų ir protėvių gimtosios žemės, domėtis jos istorija ir dabartiniu gyvenimu, puoselėti tautines vertybes. Departamentas kongresą paremė finansiškai.

Nuo liepos 8 iki 11 dienos Vilniuje posėdžiavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) vienuoliktasis Seimas. PLB iškeltas uždavinys — aktyviau formuoti užsienio valstybėse teigiama Lietuvos įvaizdį, padėti kurti Lietuvos informacijos centrus. Taip pat buvo patvirtinta PLB valia ir toliau remti Valdovų rūmų atstatymo darbus. PLB Seimas pareiškė įsitikinimą, kad bendri Lietuvoje ir užsienyje gyvenančiųjų darbai garantuos lietuvių tautos išlikimą.

Nuotr.: PLB Švietimo komisijos pirmininkė Regina Kuciene ir JAV LB Tarybos narys Donatas Skucas laisto pasaulio lietuvių vienybės vardan pasodintą ažuoliuką. Kaireje — naujasis PLB Valdybos pirmininkas Gabrielius Žemkalnis.

Algirdo Sabaliausko ELTA nuotr.

Lietuvos dviračių sporto pareigūnai R. Rumšui skyrė mažiausią bausmę

Buvusiam Italijos „Lampre“ komandos dviratininkui Raimondui Rumšui, kurio organizme per daugiadienes „Giro d'Italia“ lenktynes buvo aptiktas draudžiamas preparatas eritropoetinas (EPO), Lietuvos dviračių sporto federacija siekia skirti minimalią — pusės metų — diskvalifikaciją, tačiau 2,000 Šveicarijos frankų (apie 4,500 litų) baudos jam išvengti nepavyks.

Nukelta į 5 psl.

Raimondas Rumšas apsupas žurnalistų.

V. Štusauskas „reikalus tvarko“ ant Prezidentūros laiptų

Vilnius, liepos 16 d. (BNS) — Į teisėsaugos akiratį pakliuvęs skandalingasis parlamentaras Vytautas Štusauskas trečiadienį laiptų aikštelėje prie įėjimo į Prezidentūrą perdavė prezidento patarėjui valstybės saugumo klausimais Evaldui Vaitkui pluoštą dokumentų, kurių turinys nekomentuojamas.

Paklaustas, ar perduotoji medžiaga susijusi su Kauno nusikaltimais pasaulio Henriko Daktaro sunaudojimo byla, V. Štusauskas ėmė šaukti: „Jūs visi durniai su tuo Daktaru“.

„Pakelkit Silickio bylą ir sužinosite, kas ir kodėl ji pako-

rė“, sakė V. Štusauskas. (Mokėsiu policijos departamento Vilniaus apskrities kvotos ir operatyvinės veiklos tarnybos komisaras Mindaugas Silickis, kuris buvo įtariamas spirito, cigarečių).

Nukelta į 5 psl.

Narkotikų byloje — garsaus irklautojo pavardė

Vilnius, liepos 16 d. (BNS) — Pasaulio čempionas, pasaulio taurės laimėtojas irklautojas Alvydas Duonela tapo liudininku narkotikų byloje — baidarininkas buvo apklaustas po to, kai slaptos operacijos metu automobilių, kuriame sėdėjo ir sportininkas, buvo aptikta 200 gramų kokaino, rašo dienraštis „Respublika“.

Birželio 26 dieną Lietuvos kriminalinės policijos biuro Organizuoto nusikaltumo tyrimo tarnybos (ONTT) pareigūnų surengta operacija buvo sėkmingiausia šiais metais policijos operacija prieš kokaino platinimą.

Nukelta į 5 psl.

Irako pagrobta uraną.

Berlynas. Į kibirą su Italijos premjeru Silvio Berlusconi išveleis vokiečių europarlamentaras Martin Schulz trečiadienį atsiprašė už tai, kad italų vyriausybę pavadino rasistine. Prieš dvi savaites S. Berlusconi, sukritikuotas dėl numanomo valstybinių ir privataus verslo interesų konflikto, Europos Parlamento deputatą M. Schulz palygino su nacių koncentracijos stovyklos prižiūrėtoju.

Praha. Čekijos buvęs prezidentas Vaclav Havel, kuriam vadovaujant jo valstybė išsivadavo nuo komunistinės valdžios ir tapo Rytų Europos pereinamojo laikotarpio demokratijos simboliu, bus pagerbtas aukščiausiu JAV civilinio apdovanojimu — Laisvės medaliu, kurį JAV prezidentas George W. Bush jam įteiks per ceremoniją Baltuosiuose rūmuose liepos 23 dieną.

JAV

Vašingtonas. Vienoje dir-

Seimo kanceliarija čečėnų interneto svetainės rėmėjui primena apie savo teises

Vilnius, liepos 16 d. (BNS) — Seimo kanceliarija trečiadienį išspėjo, jog be jos sutikimo Seimo viešbutyje negali būti pastatyta jokia tarnybinė stotis, galinti palaikyti čečėnų interneto svetainę.

„Seimo viešbutis ir visos jame įrengtos ryšių ir telekomunikacijų sistemos yra valstybės nuosavybė, kuria Seimo kanceliarija valdo patikėjimo teise, todėl be Seimo kanceliarijos sutikimo jokia tarnybinė stotis Seimo viešbutyje neturėtų būti įrengta“, teigiama Seimo kanceliarijos pareiškime spaudai.

Taip Seimo kanceliarija reagavo į Seimo nario krikščionio demokrato Petro Gražulio ketinimus leisti savo kambarių Seimo viešbutyje pastatyti tarnybines stotis, kuri palaikytų internete cečėnų nepriklausomybės šalininkų svetainę „Kavkaz-Centr“.

Nukelta į 5 psl.

Minimali alga didės iki 450 litų

Vilnius, liepos 16 d. (BNS) — Nuo šių metų rugsejo minimali mėnesio alga (MMA) Lietuvoje didės nuo 430 iki 450 litų, o minimalus valandinis atlygis — nuo 2.53 iki 2.67 lito.

Statistikos departamento duomenimis, MMA gauna daugiau kaip šeštadalis Lietuvos žmonių.

Apskaičiuojant valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir tarnautojų atlyginimus bei priedus už turimus laipsnius, ir toliau būtų naudojama pagrindinė 430 litų alga.

MMA taip pat nebus didinama tiems asmenims, kurių pajamos iš parduotos žemės ūkio produkcijos sudaro daugiau kaip 50 proc. visų pajamų.

MMA taip pat nedidės ukiniams, bet jų samdomiems asmenims.

bantis JAV ambasadorius Europos Saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje Stephan Minikes užsipuolė ir valstybės sekretoriaus pavaduotojus, kurie taip pat yra karjeros diplomatai, pavadindamas juos „tikrais išlikimo...politinio oportunizmo džiunglės specialistais“.

„Jei būtų mano valia atleisti ir samdyti darbuotojus atsizvelgiant į jų lojalumą šios administracijos demokratiškai išrinktoms politikoms gairems, o ne į jų, kaip biurokratų, kadencijas, mano personalas būtų kitoks“, laikraščiu „Washington Times“ rašė S. Minikes. Jis dalyvavo diskusijoje, kurią pradėjo buvęs Atstovų rūmų pirmininkas Newt Gingrich, dėl to, ar JAV diplomatai tarnauja G. W. Bush administracijos tikslams. N. Gingrich apkaltino diplomatus remiant Artimųjų Rytų diktatorių, taikstantis su korupcija ir pataikavimu užsienio vyriausybėms, žlugdant prezidento G. W. Bush politiką.

Vašingtonas. Baltieji ru-
mai mano, kad šiais metais

Amerikos pedagogai vėl talkino Lietuvos kolegoms

Vilnius, liepos 16 d. (Elta) — Lietuvoje baigiasi tryliktoji APPLE kursų Lietuvos pedagogams vasara. Kursus surengė organizacija American Professional Partnership for Lithuanian Education („Amerikos pedagogai ir talka Lietuvos švietimui“).

Trečiadienį Pedagogų profesinės raidos centre įvyko APPLE organizacijos 2003 m. vasaros programos „Mokyklų reformos ir specialiųjų poreikių iššūkiai“ pristatymas, skirtas supažindinti su socialinių problemų įtaka švietimo sistemai.

Pasak šių metų kursų prezidentės dr. Katherine Dunlap, pagrindinis organizacijos tikslas — padėti pedagogams, rengiant mokslinius efektyviai dalyvauti šiuolaikinėje rinkos ekonomikoje. „Nors tėvai yra pirmieji savo vaikų mokytojai, mokykla vaidina pirminį vaidmenį, kuriant visuomenę per mokytojų ir mokinių santykius. Šių metų APPLE programa skirta šiam socialiniam kontekstui švietimo procese“, sakė kursų prezidentė.

Nuo liepos 7 d. Pedagogų profesinės raidos centre Vilniuje vykstančios jau tryliktosios APPLE kursų vasaros vienas iš pagrindinių programos tikslų — padėti pedagogams ugdyti asmens bendrumeniškumą, jo gebėjimą derinti savo siekius su pilietinės bendruomenės siekliais.

Nukelta į 5 psl.

V. Adamkus: prezidento atstovas prasilenkė su demokratijos principais

Vilnius, liepos 16 d. (BNS) — Buvęs prezidentas Valdas Adamkus pasipiktino dabartinio prezidento Rolando Pakso atstovo spaudai pareiškimu, kuris vadinamas prasilenkiančiu su demokratijos principais.

Antradienį komentuodamas R. Pakso ir vidaus reikalų ministro Virgilijaus Bulovo susitikimo detales, prezidento atstovas spaudai Rosvaldas Gorbachovas, be kita ko, pažymėjo, kad policijos generalinis komisaras Vytautas Grigaravičius yra paskirtas ne „šito prezidento“.

„Vakarykštis prezidento Rolando Pakso atstovo spaudai Rosvaldo Gorbachovo pareiškimas, kad generalinis komisaras V. Grigaravičius yra paskirtas ne šito prezidento“, prasilenkia su demokratijos principais.

Nukelta į 5 psl.

Per sprogimą gelžbetonio gamykloje Ukmergėje nukentėjo žmonės

Buvusios gamyklos vietoje — griuvusių krūva.

Eltos nuotr.

Vilnius, liepos 16 d. (BNS) — Trečiadienio rytą gamyklos „Ukmergės gelžbetonis“ putų polisterolio padalinyje įvykus sprogimui, visiškai sugriuvo gamyklos pastatas, yra sužaloti žmonės.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento duomenimis, po sprogimo kilo didžiulis gaisras.

Ukmergės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos (PGT) vadovo Rimanto Lukošiaus teigimu, 8 darbininkus ugniagesiams pavyko išgelbėti, jie perduoti medikams. 4 vyrai sužaloti labai sunkiai.

Nukelta į 5 psl.

padidėjo iki 147 ir susilygino su tų kareiviu, kurių JAV neteko per 1991 metų Persijos įlankos karą, skaičiumi.

IRANAS

Teheranas. Praėjusį mėnesį netoli Teherano kaimelyje suimta Kanados žurnaliste Zahra Kazemi mirė nuo sumu-
simų, trečiadienį pranešė Irano viceprezidentas Mohammad Ali Abtahi. Irane gimusios ir Montrealyje gyvenusios 54 metų Z. Kazemi, pasak jos draugų ir artimųjų, mirties priežastis buvo sunkus galvos smūgis, tuo tarpu Irano pareigūnai tvirtino, kad ji mirė nuo insulto.

Praėjusį mėnesį Z. Kazemi buvo suimta, kai fotografavo garsųjį Evino kaimelį, kuriame kalinama daug Irano opozicijos šalininkų. Irano prezidentas Mohammad Khatami pavadė iširtį Z. Kazemi mirties aplinkybes. Neaiški žurnalistės mirtis gali pakenkti Irano ir Kanados santykiams, kurie iki šiol buvo gana neblogi.

IRAKAS

Bagdadas. Irake trečiadienį nežinomi užpuolikai nušovė į šiaurės vakarus nuo Bagdado esančio Hadiso regiono gubernatorių Mohammed Nael Assaf ir jo sūnų. Užpuolikams pavyko pabėgti. Kol kas nežinoma, ar išpuolis buvo įvykdytas dėl politinių ar asmeninių motyvų.

Bagdadas. Keli Amerikos kareiviai sužeisti sprogu ju automobiliu „Humvee“ Bagdade. Incidentas įvyko kelyje, vedančiame į tarptautinį Bagdado oro uostą. Ankščiau trečiadienį vienas JAV kareivis žuvo, dar du buvo sužeisti sprogu bomba netoli karinių automobilių vilkstines plente vakarus nuo Bagdado. Nuo Irako karo pradžios dėl priešų ugnies žuvusių Amerikos karių skaičius

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS SUSITIKIMAI LIETUVOJE

Siem Lietuvos Vyčių padalinio „Pagalba Lietuvai“ pirmininke ir šių eilučių autorė turejo progą susitikti su „Pagalba Lietuvai“ remiamo Vilniaus arkivyskupijos „Carito“ socialinių programų direktorium dekanu B. Stankumi.

Trečiadienį, liepos 2 d., susitikau su dekanu B. Stankumi, kuris vežė aprodyti veikiančias „Carito“ programas. Aplankėme Dievo Meilės misionierių kongregacijos seserų — Gailestingos Motinos Teresės nakvynės ir globos namus. Dabartiniu laiku nakvynėje apsigyvenę 27 vyrai pirmame aukšte ir 24 moterys antrame aukšte. Kiekviename kambaryje nakvoja 9 žmonės. Ką benamiai žmogus atsineša su savim, viską pasideda po lova ar lovos gale. Neturintiems drabužių, nakvynėje veikia dešimtų, gerame stovyje rūbų kambarys. Veikė atskiros virtuvės pirmame bei antrame aukšte. Kiekvienas gyventojas pasirūpina savo maisto gaminimu, drabužius išsiskalbina. Kambaryje ir aplinka švari; visi gyventojai rūpinasi tvarka. Prausyklos ir dušai suremontuoti. Kas mėnesį nakvynės kambariai yra profesionaliai dezinfekuojami. Nakvynėje yra atskiras kambarys, kur aukojamos šv. Mišios, galima pabendrauti, yra ir bendras televizoriaus kambarys. Nakvynėje dirba trys administratorės, keli savanoriai, o ateityje talkins studijuojantys klierikai. Žmonės, kurie negali sau maistą pagaminti, eina į labdaros valgyklą pavalgyti. Kiekvienas atvykęs į šią valgyklą turi sutikti, pasirašyti ir laikyti nakvynės namų taisyklių. Benamiai gyvena nakvynėje maždaug 30 dienų ir mažiau; priklauso, ar suranda darbą ir gyvenimo vietą pas gimines ar draugus. Trečiame aukšte yra tuščia palėpė. Žiemos laiku atnešami čiužiniai, kad, šaltiams atėjus, daugiau benamių galėtų priglauti. 2002 m. rugpjūčio mėn. buvo potvyniai ir daug kas buvo sugadinta. Visi langai rūsėje buvo išmušti, sienos ir lubos išdaulytos. Po truputį viskas remontuojama. Naujos durys, plytelės ir langai įdėti.

Šalia nakvynės, aplankėme Motinos Teresės valgyklą ir slaugos namus. Šiuo laiku dirba šešios seserys: dvi iš Lenkijos, dvi iš Indijos, viena iš Belgijos ir viena iš Vengrijos. Du vietiniai vyrai talkininkauja ir dalina maistą atsilankiusiems. Maitina 100 žmonių per dieną ir 25-50 žmonių kas dieną slaugomi.

Kartu su dekanu B. Stankumi aplankėme „Carito“ vaistinė ir susitikome su sesele vienuole Onute. Ji aprodė vaistinė, padėjo už kompiuterį, kuri naudoja vaistų su skirstymu. Matome dar daug vaistų dozių, atsistūję iš „Catholic Medical Mission

Board“, New York. („Pagalba Lietuvai“ gauna vaistus iš šios organizacijos veltui, o padalinys užmoka persiuntimo išlaidų padengimą). Ji rušiuoja vaistus pagal reikalingumą ir skirsto ligoninėms bei klinikoms. Seselė Onutė pareiškė, kad reikalinga vaistų nuo aukšto kraujospaudimo, nuo širdies, cholesterolio, antihistaminų, nuo slogos ir t.t. Šalia šios vaistinės, veikia ir mažesnė vaistinė.

Toliau važiuojame į Vilniaus amatų centrą, kuris yra šalia Betanijos sriubos virtuvės valgyklos. Centras buvo įsteigtas 2001 m. kardinolo A. J. Bačkio pastangomis. Amatų centro įgyvendinimas yra socialinio projekto siekis — padėti jaunimui išmokyti amato, integruotis į visuomenę, suteikti jiems dvasinės stiprybės, kad sunkiu ekonominiu laiku galėtų pasitikėti savimi. Susitikome su centro direktorium Kęstučiu. Šiuo metu mokosi 18 studentų iš daugiausia vaikų šeimų, kiti su protine ar fizine negalia ir keli suaugę. Apsigyvena bendrabutyje antrame aukšte. Amatų mokykloje įkurti šie mokymo ir darbo skyriai: virtuvės darbai (kulinarija), medžio apdirbimo, restauravimo darbai; metalo, batų taisykla; siuvimo, drabužių taisyimo, mezgimo; spaustuvių ir knygriškų; elektros darbų ir audio-taisyklų; mašinų mechanikos dirbtuvės; brangenybių taisyimo. Ateityje bus įvestas kompiuterio skyrius. Kulinarijos skyrius yra pats populiariausias. Šiuo metu jau veikia virtuvės darbai. Jaunimas mokomas prie Betanijos valgyklos. Etatiniai meistrai moko studentus. Apskritai, užtrunka 2 metus išmokyti amata, ar 3-5 metus išmokyti restauraciją, tapybą, nes tai aukščiausios kokybės specialybės.

Aplankėme Betanijos sriubos virtuvę/valgyklą. Kalbėjome su žmonėmis, kurie ateina į valgyklą. Betanija maitina 600 žmonių per dieną. Valgykla veikia kasdien. Kas savaitę atvyksta gydytoja. Ji patikrina sergančius ir žmones, kuriems reikia paslaugos. Valgykla švari, kukli. Per įvairias šventes kardinolas A. J. Bačkis atsilanko, pietauja ir pabendrauja su žmonėmis. Veikia programėlės.

Važiuojame į „Carito“ Motinos ir vaikų globos namus. Dabartiniu laiku namuose gyvena 10 motinų, 18 vaikų ir 3 nešėjos merginos. Jauniausia motina 15 m. amžiaus, o vyriausia 29 m. Turėjau progą susitikti ir pasikalbėti su jaunomis motinomis. Galima matyti, kad visos motinos myli savo vaikučius ir rūpinasi jų ateitimi. Motinos su vaikais turi savo kambarį. Yra bendra virtuvė, kur motinos pagamina valgius; taip pat yra didelis bendras kambarys, kuris naudojamas kaip

Motinos ir vaikų globos namų gyventojai su LR prezidento žmona Laima Paksienė (sėdi viduryje).

svetainė, vaikų žaidimo kambarys ir šeima gali žiūrėti televizorių. Kiekviena motina rūpinasi savo ir savo vaiko drabužiais. Antrame aukšte yra siuvykla, kur motinos mokosi siūti sau ar vaikams rūbėlius. Gali išmokyti megzti. Motinos ir vaikų globos namuose dirba viena psichologė, 4 socialinės darbuotojos, 2 savanoriai gydytojai ir kelios universitetų lankančios savanorės. Namų dvasinis vadas yra tėvas Juozapas, kuris duoda religinę bei moralinę atgaivą. Sutartis su motina yra sudaroma per mėnesį. Motinos gauna darbo terapiją, maisto ruošimo pamokas. Veikia siuvimo klasė. Psichologė sprendžia motinų ir vaikų problemas/kriizes, padeda sutvarkyti įvairius dokumentus dėl šalpos ir atstatyti ryšius su šeima bei artimaisiais. Gydytojos tikrina motinas ir vaikus, ar visi sveiki, ar nėra jokių užkrečiamųjų ligų — AIDS, HIV. Skaito paskaitas apie kūno vežį ir higieną. Daugumos vaikų tėvai yra užsieniečiai todėl sunku gauti pašalpą jų vaikams. Gyvenantis su šeima ir vaikų centre yra 50 proc. lietuvių motinų ir 50 proc. Lietuvos piliečių iš Vokietijos ir Lenkijos. Jos gyvena maždaug metus, kol susiranda butą ir gauna šalpą.

Šalia Motinos ir vaikų globos namų veikia drabužių kambarys. Dirba dvi savanorės talkininkės. Gerame stovyje dėvėti rūbai, patalynės ir žaislai gaunami iš miesto parapijų, vietinių rėmėjų ir iš Vokietijos. Šeimos gali gauti paramos tiksliai kas tris mėnesius.

Toliau aplankėme naują „Carito“ programą — Visų Šventųjų parapiją, kuri reiškiasi vaikų dienos centras ir globos namai. „Caritas“ š.m. gegužės mėn. perėmė šį projektą. Parapija yra arti stoties rajono. Vaikai ateina iš daugiausia, narkomanų ir apaleistų šeimų. Globos namai dabartiniu laiku apsigyvena 12 jaunuolių (6 berniukai ir 6 mergaitės) nuo 14-18 metų. Šie vaikai turi ar turejo problemų su narkomanija ar klipų uostymu. Namų socialinės darbuotojos stengiasi dirbti su vaikų tėvais, bet daugiausia nepasiseka, ir vaikai apsigyvena globos namuose iki 3 metų. Vaikai eina į vietinę mokyklą. Išmoksta tvarkyti savo butą. Patys maistą gamina ir savo drabužiais rūpinasi. Vaikai bendrauja, kaip broliai ir seserys. Vyksta sporto žaidynės, įvairūs būreliai ir užsiėmimai. Dienos centre yra pelėsių lubose, sienose. Reikia skubios pagalbos sutvarkyti ir išnaikinti pelėsius, nes kvapas kenkia vaikams. Dienos centre vyksta įvairūs darbai ir užsiėmimai, projektai. Vaikai išmoksta dirbti su keramika, siūti, megzti, žvakutes padaryti ir paskui parduoda, kad susitaupyti pinigų išvykom ir darbuotojoms. Kasmet vaikai

„Pagalba Lietuvai“ pirm. Regina Juskaite-Svobienė įteikia kard. Audriui J. Bačkui auką, skirtą Amatų mokyklai.

išvyksta į stovyklas dviem savaitėm. Kartais važiuoja į Vokietiją ar Lenkiją. Kiekvienas jaunuolis turi susitaupyti maždaug 50 proc. kelionės išlaidoms padengti. Dienos centre ir globos namuose dirba direktorė, trys socialinės darbuotojos ir savanorė šeimininkė.

Ketvirtadienį, liepos 3 d. aplankėme šv. Juozapo seminariją. Nuo gegužės 30 d. kun. Robertas Salasevičius paskirtas rektoriumi. Šiuo laiku seminarijoje mokosi 56 klierikai: iš Vilniaus (23), Kaišiadorių (14) ir Panevėžio (19) vyskupijų. Visi Lietuvos piliečiai. Vienas svečias iš Belgijos ir 2 svečiai klierikai iš Ukrainos studijuoja seminarijoje. „Pagalba Lietuvai“ remėjai „išūnijo“ 17 klierikų, užmokėdami už jų mokslą ir apsigyvenimą seminarijoje — po 2.000 dol. Klierikų mokslas tęsiasi šešerius metus, kol tampa kunigu. Džiugu pranešti, kad šiais metais net keturi klierikai įšventinti kunigais. Seminarijos vadovybė yra gan jauna. Rektorius kun. Robertas, gimęs 1974 m., jo padejejas kun. Albertas, gimęs 1972 m. Ir dvasios vadas kun. Kestutis, gimęs 1970 m. Jauniausias klierikas yra 19 metų, o vyriausias — 35 metų amžiaus. Dienotvarkės programa yra intensyvi, ir metai greitai prabėga. Laisvu laiku klierikai sportuoja, važiuoja į parapijas, kaip pilgrimai ir aptarnauja dvasiškai mokyklą, parapijas ir socialines programas. Vasaros laiku klierikai atostogauja stovyklose ir reiškiasi, kaip dvasios vadai įvairias parapijas ir praveda maldininkų keliones, o kiti grįžta pas tėvus ir gimines.

Po to aplankėme šv. Kryžiaus parapiją, kurios sandėlyje laikomos vaistų siuntos, gautos iš „Catholic Medical Mission Board“ iš New York. Trys vilksniai saugoja sandėlį nuo vagysčių.

Vilniaus arkivyskupijos „Caritas“ dirba 26 etatiniai darbuotojai ir 130 savanorių. „Carito“ veikla nebūtų įmanoma be įvairių organizacijų ir privačių asmenų paramos. Aplankius šias socialines programas, matome, kad visos aukos yra naudojamos ir padeda Lietuvos vargstantiems

žmonėms. Finansavimas iš Vilniaus miesto savivaldybės vis mažėja, o šių programų išlaidos vis didėja. Visos šios programos yra dauguma (apie 90 proc.) išlaikomos Vilniaus arkivyskupijos ir kitos lėšos gaunamos iš užsienio rėmėjų. Vilniaus arkivyskupija aptarnauja ir remia didžiulį kiekį bendruomenės narių. Esant dabartinei padėčiai, reikalingi visuomenės pagalbai padėti Vilniaus arkivyskupijai toliau testuoti šias socialinių patarnavimų naudingas ir reikalingas programas. Visuomenė visuomet buvo dosni ir rėmė Lietuvos Vyčių veiklą. Lietuvos Vyčių padalinys „Pagalba Lietuvai“ kreipiasi ir prašo visuomenės finansinės pagalbos, pagal išgales paremti šias socialines programas Lietuvos. Kiekviena auka — kokia ji bebūtų — didelė ar nedidelė, prisideda prie „Carito“ ir Amatų centro labdaros veiklos. Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių. Aukos prašoma siųsti: Aid to Lithuania, Inc., c/o Regina Juskaite-Svobienė, 1594 Beaupre Ave., Madison Heights, MI 48071-2622. Informacijai galima skambinti tel. 248-547-2859, faksas — 248-549-082, arba e-paštas — Rjuskasvoba@cs.com. Iš anksto dėkojame už paramą.

Šeštadienį, liepos 5 d., buvau pakviesta dalyvauti kardinolo A. J. Bačkio suorganizuotoje iškilmingoje konferencijoje „Karalius Mindaugas-krikščionis“ Vilniaus arkivyskupijos rūmuose. Dalyvavo apie 100 svečių. Tarp jų Lietuvos prezidentas R. Paksas su žmona Laima, Vytautas Landsbergis su žmona Grazina, Algirdas Saudargas su žmona, vyskupas Paulius Baltakis, žymus profesorius ir mokslininkas, dvasininkas, PLB pirmininkas Vytautas Kamantas su žmona, spaudos korespondentės iš „Veido“ ir „Elto“. Kardinolas A. J. Bačkis padėjo visiems už atsilankymą ir sukalbėjo invokaciją. Paskaitas skaitė prof. Edvardas Gudavičius — „Mindaugas ir Morta“ — pirmoji krikščionių šeima Lietuvoje, dr. Darius Baronas — „Karalius krikščionis Mindaugas popiežių akimis“, Ljudas Jovaiša — „Mindaugo Krikšto laikų bažnyčia“, prof. Alfredas

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00 Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siusdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu			
	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu			
	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome prilipti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sls. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260. Jei reikalinga pagalba po darbo valandų, skambinti „pager“ numeru 708-644-0074.

Vilniaus arkivyskupijos „Carito“ nakvynės namai.

Bumblauskas — „Mindaugo krikštą ir valstybės krikštą: regioninis ir universalus žvilgsnis“, ir Vytautas Alšauskas — „Valstybės šventės ar istorijos pamokos: Mindaugo vainikavimas, Vasario 16-oji, ir Kovo 11-oji“. Po paskaitų Karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 metų sukakties progą, kardinolas Bačkis įteikė 14 apdovanojimų, padėkos pažymėjimų. Dalis apdovanojimų: vysk. J. Boruta, prof. V. Landsbergis, A. Saudargas, vysk. P. Baltakis, prof. A. Bublauskas, „Elto“ korespondentė Vida Gavelienė, žurnalistas Paulius Subačius, Lietuvos Vyčių organizacijos padalinio „Pagalba Lietuvai“

steigėjas ir direktorių tarybos pirmininkas Robertas Boris, ir dabartinė padalinio valdybos pirmininkė Regina Juskaite-Svobienė.

Turėjau gerą progą asmeniškai susitikti su kardinolu Audriu Juozu Bačkui ir pakalbėti apie „Pagalbą Lietuvai“ remiamas „Carito“ programas, šv. Juozapo seminariją ir Amatų centrą. Ta progą kardinolui buvo įteikta auka Amatų centro paramai a.a. Rimgaudo Švobos atminčiai. Parama skirta kompiuterio skyriaus įrengimui.

Susitikimai geri ir paliko gilius įspūdžius.

Regina Juskaite-Svobienė

Vilniaus arkivyskupijos „Carito“ dir. B. Stankus prie iš „Catholic Medical Mission Board New York“ gautų vaistų, kurie laikomi šv. Kryžiaus parapijos sandėlyje Vilniuje.

„Carito“ direktorė — kun. Regina Juskaite-Svobienė su Onute ir „Carito“ direktoriaus dekanu B. Stankumi.

Alfonsas Tyruolis

ATLANTO NUGALĖTOJAMS

Dariaus ir Girėno nemarų žygį minint

Gelmių dvasia alsuojantis Atlantas,
Vilnim didžiai, galingai išsisūpęs:
Jį sveikina ne vieno krašto krantas,
Jį sveikina atsiruvisios jūr upės.

Į tolius neaprepiamus nutįsęs,
Jis lenkia platų horizonto lanką.
Koks naras bus šurpion gelmen išdrįsęs
Kada be baimės tiesti drąsų ranką?

Koks paukštis perskrist bus kada jį bandęs?
Koks albatrosas laivą palydėjęs
Lig galo, kai kalnais pakyla vandens,
Trenksmingai dundant jiems siaubinguos vėjus?

Bet LITUANICA įveiks, Atlante,
Grėsmes, kurias tau demonai iššaukia,
Pasieks ji šviesų gintaro pakrantę
Ir tuos, kurie su ilgesiu jos laukė.

Tai LITUANICOS pirmasis šuolis
Nuo pat New Yorko bokštų į žydrynę.
Tvirtai ji nešė du šaunius drąsuolius
Į jų pamintą brangiąją tėvynę.

Narsieji vyrai Darius ir Girėnas
Erduo ir drąsų žygį prasiskverbę,
Į žygį, kurio pavydės ne vienas,
Į žygį, kursai neš tėvynei garbę.

Prie jų širdies tauris testamentas
Naujosios Lietuvos šauniam jaunimui,
Kad jis didžių darbų ryztu gyventų,
Aukotų nemariam jos atgimimui.

Bet kas paklupde Soldino miškely
Tuos didvyrius, tiek siaubo nugąlėjus?
Kas LITUANICAI pastojo kelią,
Tartum strėlę jų žygį palydėjęs?

Ir gedulas apgaubia visą tautą,
kančia ir ašaros suspaudžia širdis:
Sudužo, ko viltingai buvo laukta,
Ką liūdesys kaip mariose prigirdys...

Raminkis, Lietuva brangi, raminkis!
Raminkis ir tu, parklūpytas Kaunė!
Nuo žudančiojo sieloarto tu ginkis —
Iš netekties tu pergale atgauni!

Likęs vardas Dariaus ir Girėno amžiam,
Jį skelbs laikai aptemę ir suauletę:
Nei džiūgaus demonai jį pasiglemžę,
Nei liaus jis žvaigždese kada žibėti!

Ir tavo vardas, Lietuva brangi, jai,
Su jais išliks kaip didvyrių tos žemės,
Kurio vėl gynė šių dienų herojai,
Kai buvo jai dangus per daug aptemęs.

NAUJIENOS APLINK KALININGRADĄ

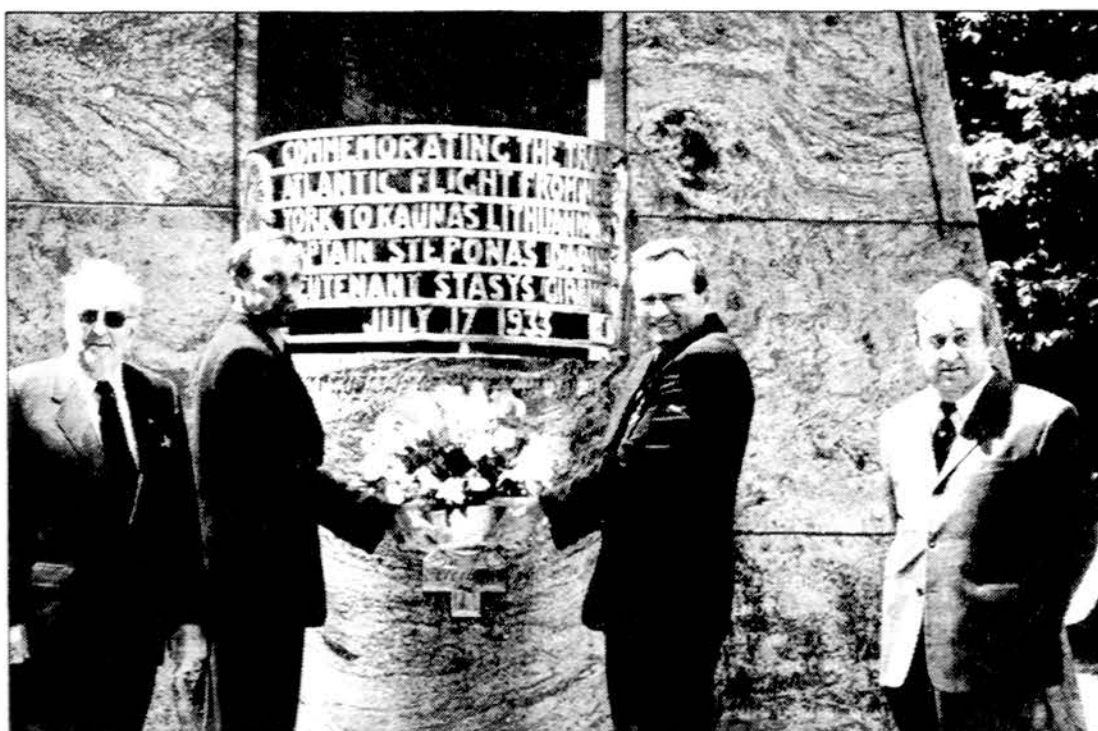
Nuo liepos 1 d. įsigaliojo vadinamieji supaprastinto tranzito dokumentai. Juos privalo turėti Rusijos piliečiai, keliaujantys per Lietuvą sausuma iš arba į Kaliningradą. Kaip žinia, kitamet gegužę Lietuva ir Lenkija, kurios su pa Kaliningradą, taps tikromis ES narėmis ir jose įsigalios sąjungos taisyklės išorės sienoms. Už jų atsidsurs Kaliningradas, dydžiu prilygs-

tantis pusei Belgijos su milijonu gyventojų, ir taip liks atskirtas nuo Rusijos.

Rusija iš pradžių protestavo prieš ES vizų įvedimą kaliningradiečiams, bet po ilgų ir daug kartų strigusių derybų, pernai lapkritį Maskva ir Briuselis sutarė, kad Rusijos piliečiams bus išduodami minėtieji supaprastinto tranzito dokumentai. Lietuvoje tvarka įsigaliojo nuo

Stasys Girėnas ir Steponas Darius prieš lemtingąją kelionę į Lietuvą 1933 m. liepos 15 d. Šiandien, t.y. liepos 17 d., kartu su visa lietuvių tauta, su pagarba juos prisimename ir esame dėkingi už auką, kurią paukojo savo tėvynei. S. Girėnas ir S. Darius savo kelionės per Atlantą pabaigoje žuvo 1933 m. liepos 17 d. Vokietijoje, Soldino miške.

Lietuviai lakunai (su geleimis iš kairės) Gintautas Staniulis ir Viktoras Ramonas, skyrę savo drąsų skrydį per Atlantą Dariaus ir Girėno garbei jų skrydžio ir žuvimo 70 metų sukakties proga, šeštadienį, liepos 12 d., padėjo vainiką prie Dariaus ir Girėno paminklo Marquette Parke, Čikagoje.

R. Gurausko nuotrauka.

2003.07.01. Iš pradžių planuota, kad tuo pat metu ji įsigalios ir Lenkijoje, bet, Rusijos prašymu, Lenkija naujų dokumentų Rusijos piliečiams režimą atidėjo iki spalio 1-osios.

Traukiniu Lietuvą kertančiam piliečiui supaprastinto tranzito dokumentas nekainuoja, o, kertančiam automobiliu, kainuoja 5 eurus. Lietuva įsipareigojo dokumentus išduoti per parą nuo paraiškos pateikimo, tačiau pasilikę teisę savo nuožiūra spresti, kam juos išduoti, kam ne. Rusija įsipareigojo padaryti jūros keltų keliones, o prezidentas Vladimir Putin žadėjo atidaryti naują, valstybės dotuojamą, todėl pigų, lėktuvų maršrutą Maskva-Kaliningradas, kad norintys galeitų išvengti dokumentų režimo.

Nors tvarka įsigaliojo nuo liepos 1 d. vidurnaktį, iš Maskvos į Kaliningradą traukinys „Kaliningrad Jantar“ išvažiuodavo pusę trijų po pietų Maskvos laiku. Maskvos „Belaruskaja“ traukinių stotyje jau sukiojosi Prancūzijos žinių agentūros „Agence France Presse“ korespondentai ir pasakoję, ką matė. Pasak AFP, perone liko stovėti mažiausiai 7 keleiviai, neturėję jokio su pratinio apie naująją tvarką. Į stotį buvo iškviesti Lietuvos diplomatai, — sako AFP.

Agentūros žiniomis, pavyzdžiui, trisdešimtmetė Diljara į Maskvą su dviem vaikais atvažiavo iš Kazachijos ir ketino tęsti kelionę į Kaliningradą, bet jos nebuvo perspėję, kad reikia supaprastinto tranzito per Lietuvą dokumen-

to. Artinantis traukinio išvykimo laikui, Diljara su vaikais ir bagažu buvo išsodinta iš traukinio. Toks pat likimas iškrito 27 metų Anastasijai Arcenjevai, kuri į Kaliningradą keliavo iš Archangelsko, Rusijos Šiaurėje. Kaliningradiečiai Sergejus, Olga ir jų vaikai Lena bei Saša pareigūnams parodė ligišiolinį vadinamąjį kuponą, kuris suteikia teisę kirsti Lietuvą, bet jo nebegana. Visi jie kartoję vieną klausimą: kodėl mums niekas nieko nesakė?

Tokius tad įspūdžius, iš Maskvos „Belaruskaja“ traukinių stoties išlydėdami pirmąjį Rusijos traukinį į Kaliningradą pagal naująją tvarką, papasakojo AFP korespondentai.

Laisvosios Europos radijas

Ar „Jukos“ geriau kaip „Williams“?

Tuo tarpu, atrodo, geriau, nes „Williams International“ tebesikapsto iš savo finansinių klampynių pačiose JAV-se, o „Jukos“ pasirūpina, kad „Mažeikių nafta“ sėkmingai veiktų, nafta nesustodama tekėtų jos vamzdynų ir neštų pelną. Išankstiniais duomenimis, kaip praneša „Laisvosios Europos radijas“, per pirmąjį šių metų ketvirtį „Mažeikių nafta“ gavo daugiau kaip 115 mln. Lt pelno. Ir nereikia stebėtis, nes prie „Williams“ bendrovės nesėkmių Mažeikiuose nemazai prisidėjo faktas, kad tie naftos vamzdžiai iš Rusijos buvo pusiau užakę...

Negana to, liepos 8 d. Lietuvos Vyriausybė, Rusijos naftos bendrovė „Jukos“ ir Lietuvos įmonė „Mažeikių nafta“ pasirašė dokumentus, kuriais pakeičiami kai kurie ankstesnių sutarčių punktai, kelę daug nepasitenkinimo ir prieštarių. Kad išlygintų nesklaidumus, kai kur nusileido „Jukos“, kai kur reikėjo ir Lietuvos Vyriausybei nuolaidžiuoti, nors „Mažeikių naftos“ komunikacijos tarnyba neskelbia nuolaidų iš Lietuvos pusės turinio.

Tačiau suinteresuotieji sekminga „Mažeikių naftos“ veikla ir gerais santykiais su Rusijos „Jukos“, tokiais klausimais sau galvos nekvaršina. kai viskas rieda lygiu keliu ir „pelno vežimėlis“ net nesusiūbuoja. Verta priminti, kad apie 40 proc. „Mažeikių naftos“ produkcijos parduodama Vakarų Europoje, 30 proc. suvartoja pati Lietuva, o likusi dalis išsiunčiama į Latviją, Estiją, net Lenkiją, Ukrainą.

Bet kiekvienoje mėlynoje padangėje anksčiau ar vėliau pasimaišo tamsūs debesėlis ir uždegs saulutę. Tiesa, šiuo metu toks debesėlis „Jukos“ padangėje slankioja tik Rusijoje. Tačiau ilgainiui jis gali dar patamsėti ir užtemdyti optimistišką „Mažeikių naftos“ vadovybės, o taip pat Lietuvos Vyriausybės nuotaikas.

Liepos pradžioje Kremlius pasiuntė perspėjamąjį šūvį virš „Jukos“ vyriausiojo valdytojo Mikhail Chodorovski galvos. Jis buvo iškviestas apklausoms dėl maždaug prieš 10 metų įvykusių privatizacijos neaiškumų. Kone tuo pačiu metu policija areštavo „Jukos“ imperijos antrą stambiausią akcininką Platon Lebedev. Jis apkaltintas, nusukęs valstybei apie 283 mln. dolerių, 1994 m. privatizuojant milžinišką

trašų įmonę — „Apatit“. Negana to, „Jukos“ saugumo viršininkas taip pat buvo areštuotas ir kaltinamas, kad prisidėjęs prie prieš 5 metus įvykusios žmogžudystės...

„Jukos“ bendrovė verta apie 30 milijardų dol., o Mikhail Chodorovski laikomas turtingiausiu Rusijos piliečiu, vienu iš galbūt kiek daugiau kaip tuzino vadinamųjų „oligarchų“, kurių žinioje yra bent 70 proc. viso Rusijos turto. Tai kodėl staiga Kremliui užkliuvo „Jukos“ vadovybės viršininkas, o daugiausia Chodorovski?

Rusijos vidaus politikos žinovų sluoksniuose šnibzdama, kad Chodorovski gali pastoti dabartiniam prezidentui Vladimir Putin kelią į antrąją kadenciją prezidentūroje. Nors Chodorovski jokių ketinimų kandidatuoti į prezidento vietą nėra pareiškęs, bet prielaidos kilo daugiausia iš to, kad birželio mėn. 23 vadinamieji politikos žinovai, susibūrę į partiją, persėjo Kremlių apie augantį turtuolių ketinimą perimti parlamento kontrolę ir pakeisti Rusijos konstituciją, stipriai apkarpan prezidento galią. Chodorovski pavadintas to judėjimo vadu ir kaltintas, kad finansiniai remia komunistų bei liberalų partijas, tiesdamas sau kelią į Rusijos premjero vietą.

Kad Chodorovski linkęs domėtis politine veikla ir praityje remęs komunistų partiją, yra vieša paslaptis. Taip pat du „Jukos“ viršininkas asmenys gruodžio mėn. rinkimuose žada kandidatuoti į Dūmą po komunistų partijos vėliava.

Tuoju po prezidento pareigų perėmimo 2000 m., Putin pasizadėjo „sustabdyti ekonomikos anarchiją“ ir suvaldyti turtuolius. Jo žodžiai pasitvirtino, kai buvo paspausti du „oligarchai“ — Boris Beresovskis, ir Vladimir Gusinskis. Pirmasis spaudimu neišlaikė ir dabar gyvena Didžiojoje Britanijoje; pastarasis tebėra Rusijoje, bet mažai girdimas ir matomas.

Pasak „Financial Times“, Chodorovski liepos 9 d. tvirtino, kad neturi jokių politinių ambicijų, bent iki 2007 m., kai žada pasitraukti iš „Jukos“ vadovo pareigų. Žinoma, Kremliui nepatinkanti veikla gali būti tęsiama ir užkulisuose, tad, be abejoj, „Jukos“ bendrovė bus nuo šiol stropiau stebima. Reikia tikėtis, kad jos keblumai vėl neužkims srauniai į Lietuvą tekančios naftos.

vaizdingesnio žodžio, be metaforos. „Tiktai faktai, tiktai plika informacija — ir, gink Dieve, nieko daugiau!“ — tyliai kalbėjo sau į samonę. Bet tai jau nieko negelbsti. „Aha!“ — pakelia galvą Alter ego, tas negailestingas mūsų Antrasis, kurį kiekvienas nešiojames savyje. — Atrodo, tai pati genausia tavo pamoka. Pažiūrėk, kaip jie gaudytė gauda tavo žodžius. Dar daugiau! — jie girdi net tai, ko tu jiems nepasakai!“ Ir tai šventa tiesa. Ne Vytautas Montvila ieško gyvenime tiesos, šioje pamokoje savo tiesos ieškome mes patys. Net ir neįvardinti gegužės įvykiai Kaune ir mūsų mokykloje šiandien čia, šalia mūsų, tarsi neužgijusi skaudai žaizda, ir mintyse mes matuojamės savo tgi būtent pagal juos.

Pirmasis neišlaiko Egidijus. „Aš tiktai gynyau, — šaukia jis, dauždamas kumščiais suola, — aš nepadariau svarbiausio — nepasakiau tiesos

apie juos patius! Dieve, koks aš bailys!“ Jis užsikniaubia ant suolo ir vos neverkia. Klase švoksdama sunkiai alsuoja, tarsi ritintų į kalną akmenį, ir dabar žemiau palinksta prie inirtingai krebždančių plunksnų. „Atrodo, tu apkurtai!“ — vel tas pats besityčiojantis vidinis balsas. — Egidijus šaukė, bet tu net nekrustelevai, ne menkiausiu judesiu neparodei, kad ji girdi. Kodėl? Prisimeni, kiek kartų sakei aukletiniams — vaikai, būkite nuodirūs, būkite atviri, nebijokite nieko. sakykite tiesą! Šiandien jie skaudžiai atviri, jie tokie, kokius tu ir norejai juos matyti. Tai kodėl nesi-džiaugi? Kodėl jų neišklausai? Aha, pati bijai! Matyt, pamoką taip ir baigsi — monologu. Taip, taip, aš bijau. Labai bijau, kad įsaudinę jie neatlapotų klases durų, neišeitų į gatvę, į žmones išsakyti savo nuomones, savo tiesos.

Bus daugiau

PASVALIO PETRO VILEIŠIO GIMNAZIJA ATSIMINIMUOSE

BIRUTĖ KAZAKEVIČIENĖ

— Negalima leisti mokslieviams burtis vienoje vietoje! Kad išvengtume ekscesų, kiekviena klase pasirinko atskirą stovyklavietę. Jokių būdu neleistu dviem klasėms susitikti kur nors miške! — susijaudinęs nurodinėjo mokyklos direktorius Juozas Dulskis.

O po metų, baigęs vidurinę, Egidijus laikė stojamuosius egzaminus į Vilniaus universiteto Medicinos fakultetą. Prieš tai saugumo viršininkas Ivaškevičius mokyklai buvo pažadėjęs, kad nedarys kliučių vaikinui studijuoti. Tačiau pažado neištesėjo. Įpusėjus egzaminui raštu, Egidijų išvedė iš auditorijos. Išvedė kaip didžiausią nusikaltėlį, išdrįsusį brautis ten, kur jam nepriklauso. „Mes galingi! Jūs visi

tai išidėmekite!“ — be žodžių bylojo niekingas saugumiečių „demonas“. Egidijui teko mokytis profesinėje technikos mokykloje, teko laukti metų, tik tada vėl bandyti stoti į aukštąją, šį kartą vis dėlto sėkmingai. Tokia tuomet buvo trijų spalvų kaina.

Gintis ar ginti?

Tie patys septynioliasdešimt antrieji. Tiktai dabar jau rugsejis. Klevai iškabina geltonas veliavas, ir jos plaikstosi bei dega rudenio sauleje. Pasidžiauk jų žėrėjimu! Greitai prapliups rudeninės liūtys ir darganos, ir tada tavo žvilgsnis veltui ieškos ryškesnės spalvos širdžiai pradžiuginti.

Mano aukletiniai — jau abiturientai. Susirinkę po

audringo pavasario ir atosotų, jie atrodo lyg ir labiau subrendę. Tylūs ir užsislendę savyje — nesusiprasi, džiaugiasi, jie ar liudi, ir kas sukasi jų galvelėse.

„Ta rytą, vos atsikėlus, sugaudžia „pavojaus varpai“ — nuojauta, kad kažkas turi atsitikti. Iš pradžių vis jautamas, tas jausmas vis stiprėja ir virsta keistu nerimu. Mintyse sumetu, kad šiaandien turėsiu tris pamokas abiturientų klase, kalbėsime apie Vytautą Montvilą. Pamokai pasiruošta, užduotys mokiniam nurodytos — tad kokių gi nemalonumų galečiau laukti? Įkryti vizitatorių, kurie ieško pamokoje ko nepadeje? Konfliktas?

Labai įsitempusi vedu pirmąsias dvi pamokas. Atrodo, sėkmingai. Lengviau atsikvepiu, nes belieka paskutinė pamoka aukletinių klaseje. Na, čia jau nieko blogo neatsitiks — mokiniai darbūs, ir, kaip

reta, geranoriški. Vienas malonumas dirbti šioje klaseje. Jau beveik nusiraminiusi veriu klases duris, tačiau dar ant slenksčio suvoki — ne, nuojauta ir šį kartą manęs neapgavo! Mokiniai pašoka ant kojų lyg pagal griežtą komandą ir visi stovi išsitempę suoluose tarsi kareiviai rikiuotėje. Nei vieno žodžio, nei vienos šypsenos, nei vieno valiūkiško žvilgsnio, tiktai keistai įsielektrinę, net spragsinti erdvę, ir aš suprantu — viskas bus čia ir dabar! Kas bus — šito aš dar nežinau...

Mirties tyloje prasideda darbas. Prašau pasižymėti svarbesnes pamokos mintis, nes namuose turės parašyti rašinį apie žmogų, ieškančią tiesos, mokantį ginti savo įsitikinimus netgi gyvybės kaina. Būtent tokiai temai orientavo Vytauto Montvilos gyvenimas, pristatytas ano meto vadovėlyje ir amžininkų atsiminimuose. Daug kartų buvo apie

I AŽUOLYNĄ — PASITIKTI PAVASARIO

(2003.04.26, Ožkabaliai)
Dr. LEONAS MILČIUS

„Praeidami pro mano
pilką kapą,
Palikit man tiktai atodūsi
maldos.
(Graziškių, iš epitafijos
Juozui Gražuliui, 1917-1937)

Gal nebus labai blogai, jei-
gu šią dieną pradėsiu apra-
šinėti ne iš eilės, ne nuo ryto,
bet beveik nuo jos pabaigos.
Pirmiausia pasidalinsiu išpu-
džiais iš nedidelio Gražiškių
miestelio, esančio Vilkaviškio
rajonė. Daug ką matėme šioje,
jau penktą kartą iš eilės Kovo
11-osios Akto Signatarų klubo
rengiamose, kasmetinėje išvy-
koje į Vilkaviškio rajoną, į Oz-
kabalius, į Lietuvos Tautinio
atgimimo ažuolyną. Bet apie
tai — šiek tiek vėliau. Dabar
apie Gražiškius. Įdomi ir, ma-
nu, svarbi man mintis čia
atejo į galvą, tad nuo jos ir
pradėsiu.

Nedidelis, prie Grauzos
upelio įsikūręs, Gražiškių mie-
stelis. Gal ir gyvena jame apie
pusę tūkstančio gyventojų, ne
daugiau. Ant aukščiausios
vietos, kaip ir priklausoma, visu
grazumu stūkso, dar 1881
metais iš lauko akmenų pas-
tatyta, bet tokia lengva, lyg
būtų gryniausio gotikos stil-
liaus bažnyčia. (Vėliau per-
skaiciau, kad vidaus puošyba,
jos altoriai, sakykla priskiria-
ma naujamam barokui). Už
šventoriaus, tiesiog kalnelio
šlaitė — senos kapinaitės. Jos
— tokios ramios. Gal nėra la-
bai puošnios, bet jaukios, sa-
kyčiau, lyg šiltos. Šiltos savo
ramybe, senove, netgi savoti-
škai lengva nuotaika. Dai-
rantis po jas, kartu buvo mano
senas pažįstamas, labai įdo-
mus, gražios sielos, toks nedi-
dulis, žilas žilutėlis žmogus —
Lietuvos Tautinio atgimimo
ažuolyno įkūrėjas, „Ažuolyno“
draugijos pirmininkas Vitali-
jus Stepiulis su žmona. Anks-
čiau su ja buvau kalbėjęs tik
telefonu, tad dabar labai ma-
lonu buvo pabendrauti gyvu
žodžiu. Pasirodė, kad čia jos
senelis Pijus palaidotas.

Besikalbant akimis perme-
čiau keletą senesnių paminklų
ir prie vieno ilgiau apsisitojau.
Retai kur nors Lietuvoje gali
rasti paminklą su epitafija, li-
teratūrinį, dažniausiai eiliu-
otu užrašu, turinčiu gilesnę,
filosofinę prasmę. Turėjome
prapaižinti, kad ir užrašai ant
paminklų kartais labai ryškiai
atspindi mūsų kultūrą,
moralę, vertybes. Net ir jau-
nesnis būdamas, patekęs į
naujas vietas, kartais užklys-
davau į kapines. Negalima ge-
rai pažinti tos ar kitos šalies,
netgi miesto ar miestelio žmo-
nių, nesuvokiant, kaip jie pa-
laiko ryšį su praeitimi, su savo

senoliais. Kąkada, gal prieš
20 metų, nemažai epitafijų
radau kažkuriuose senose da-
bartinio Sankt Peterburgo ka-
pinėse. O čia, šiose mažo mie-
stelio kapinaitėse, ant aukšto
marmurinio paminklo buvo
iškalti net du eiliuoti teksto
stulpeliai, virš kurių buvo
tradiciniai užrašai, skelbian-
tys, kam šis paminklas ir šis
užrašas skiriamas. Kai ku-
riuos žodžius jau buvo sunku
įžūrėti, bet visi kartu per-
skaitėme. Buvo rašoma apie
labai anksti nuytusį radastos
žiedą. (Paskutines dvi eilutes
ir panaudojau šio pasakojimo
pradžioje)

Benagrinėjant tą, vietomis
jau sunkiai įskaitomą, seną
užrašą, priejo pagyvenusi vie-
tinė moteris ir paaiškino, kad
paminklas pastatytas dar
prieš karą. Jis skirtas vieną
sekmadienį netoliese esančia-
me ežerelyje nuskenusiam
20-mečiui jaunui. Prie ka-
po labai gražią kalbą pasakė ir
savo sukurta eilėraščių perskaitė
jo draugas. To draugo pavardė
jis jau neprisiminė, tik pa-
sakojo, kad jo eilės tada paliko
tokį didelį įspūdį, jog artimieji
du posmelius ir ant paminklo
užrašė.

Nuo tragiškos dienos pra-
bėgo 66 metai. Kai pagalvojai,
net jei tos tragedijos būtų ne-
buve, vargu, ar šis jaunuolis ir
jo atminimą įamžinęs draugas
šiandien dar būtų gyvi. Vargu,
ar jų likimai dabar ką nors la-
biau jaudintų, negu tos, ant
akmens iškaltos, eilutės. Keis-
tos mintys atėjo į galvą: galbūt
mes ir patys gerai nesuvokiame,
kokį nemirtingumą sau ir
kitiems paliekame tikrai iš
širdies, iš tikros draugystės, iš
tikros meilės užrašdami tą ar
kitą poetinį žodį. Užrašytas
žodis — toks gyvybingas. Kai
tą žodį užrašome, tai gal ir
patys nesuvokiame, kokia
ateitis jo laukia, kiek ilgai jam
bus lemta skambėti ir jaudinti
kitų širdis. Ir ar daug mes
turime tikrai gerų draugų,
kuriems tokį nemirtingumą
norėtume suteikti?

Žinau, kad jų turiu. Ir tu-
riu viltį, kad kada nors busiu
suprastas daug geriau, negu
dabar. Žmogus gali žūti, virsti
dulkėmis, tik meilei galioja
visai kiti dėsniai, jai skirti
visai kiti likimai. Ir kaip daž-
nai mes dirbame ir nežinome,
kokie darbai laikui ir žmo-
nėms yra reikalingi, o kurie
— tik beprasmybi, vienadie-
niai drugeliai. Tai, kas atrodo
nereikšminga, kartais tampa
pačiu svarbiausiu gyvenimo
pasiekimu, o tai, kam atiduod-
ame visas savo jėgas, taip
dažnai dingsta be pėdsakų.
Gera, kai matai, jog prieš tiek

daug metų būta tokios gražios
draugystės, kuri švyti ir da-
bar, jau ant seno paminklo ak-
mens...

Jaunas, vos septintą mė-
nesį Gražiškių Arkangelo My-
kolo parapijoje dirbantis, kle-
bonas noriai aprodė bažnyčią,
pasakojo, ką ir kaip remontuos,
kaip perdažys dar puošniai
atrodantį skliautus, kuriuos
paveikslus verkiant reikia res-
tauruoti. Vienas jų — „Kris-
taus žengimas į dangų“ — jau
buvo pastatytas prie lauko
durų. Apšviestas pavasariškos
vakaro saulės, jis atrodė pasa-
kiškai skaidrus, optimistinis.
Atrodė, jog pats Išganytojas
tuoj išties ranką ir pakvies kil-
ti ten, kur visada yra amžina
Šviesa, amžinas Gerumas ir
amžina Meilė. Rodėsi, reikia
tik nedaug — didelio tikėjimo,
dideles vilties ir mažo ste-
buklo...

Šalia sakralaus didingumo
tekojo toks įprastas gyveni-
mas. Kažkas skubėjo į šali-
mais esančią parduotuvę...
Miestelio gatvėmis triukšmin-
gai pralekė vestuvinių kaimų.
Priekyje atvira mašina nudū-
mė gal pabroliai, gal šiaip pa-
dažos, o už jų, baltais kas-
piniais papuoštame automobi-
lyje — jaunieji. Nereikia abe-
joti, kokie laimingi jie buvo tą
dieną. Paaiškinti, ką reiškia
ar tik ne pats naujusias Lie-
tuvos Gražiškių herbas, kurį
vos prieš porą metų patvirtino
prezidentas Valdas Adamkus,
nėra paprasta. Prie pagrindi-
nio kelio, ant didelio akmens
pritvirtinto raudono marmuro
plokštėje vaizduojamas unifor-
muotas raitelis — „Švyto šok-
dintojas“. Pasakojama, kad tik
šios apylinkės iki mūsų dienų
išlaikė tokį karnavalinį paprotį,
perimtą net iš prūsų: vyriš-
kis, apsižergęs arklio imi-
tacija (arklio — galva, liemuo,
uodega, tik kojos — žmogaus),
šoka, vaizduodamas, kad joja
ant jauno, nirtaus žirgo. Dau-
giausia simpatijų pelno tas,
kuris labiausiai tikroviškai
perteikia raitelio ir žirgo judesius.

Ažuolų sodinimo šventė

Jau ilga pavasario vidurio
diena. Tai čia, tai ten dulkėjo
kultivuojami laukai (ai, kaip ir
čia trūksta lietaus!), ne vienas
ūkininkas, matyt, jau sodino ir
ankstyvasias bulves. Ir taip vi-
są dieną. Kaip ir ryte, kai kar-
tu su prof. Mečislovu Treiniu
bei jo žmona, kardiologe Ele-
na, skubėjome į Ožkabalius,
tradicinę Signatarų klubo ren-
giamą šventę — ažuoliukų
sodinimą Tautinio atgimimo
ažuolyną, taip ir dabar, pava-
kary, kaimuose žmonės dar
dirbo žemę...

Kiekvienais metais graži-
būna ta Signatarų ažuolų
sodinimo ir lankymo šventė.
Ilgai atminsime ir šią. Ne kar-
tą pagalvojau, ir kaip tai mū-
sų kanclerei Birutei kiekvie-
nais metais pasiseka tokia
gražią dieną parinkti. Šilta,
saulėta, tikras pavasaris. Dar
nespėjus išlipti iš automobi-
lio, užliejo skambūs Jungėnų
kapelos garsai. Jeigu atvažiuo-
vome švesti, tai ir švėsime.
Oficialios kalbos, sutiktuves,
dovanos dr. Jono Basanavi-
čiaus muziejui, Signatarų
klubo prezidento Romo Gu-
daičio atsakomasis žodis, sig-
natarų jubilatų Kęstutis Rimka-
us, Alberto Miškinio pasveikiniai,
patarimai, kaip sodinti ir prižiūrėti ažu-
lus ir... ažuolyną. Pabendrauti,
pasikalbėti su savu, su
savo kolegos ažuolu. Kaip jis
čia laikosi?

Kazin ar mūsų vaikai ir
kiti artimieji tęs šią tradiciją
— kiekvieną pavasarį susi-
rinkti čia, Basanavičynėje,
pabendrauti, paganyti akis po
vis labiau į šią žemę įsitvirtin-
ančių ažuoliukų viršūnes,
pažiūrėti, kieno ažuolas kaip
auga. Maniškiui, signataris-
kam, turinčiam 131-ąjį nume-
rį, nelabai sekasi vienais me-
tais gal avys, o gal stinos pa-
graužė. Praeitais metais pasod-
intajam sauros išbandymai
sunkūs, oi, kaip sunkūs buvo.
Nors kamienas dar žalias, bet
viršūnėlė gerokai padžiūvo.
Po miškininkų „konsiliūmo“
buvo nutarta palikti, turėtų
atsigausti. Gyvybės turi, turėtų
dar sulapoti. Palieju, per-
rišau ir laukiau. Gal vasarą
aplankysiu, tai ir pamatysiu,
ar išlaikė praeitų metų saur-
os „blokadą“, ar ne.

O štai, prieš keturiolika
metų, Sąjūdžio laike pasodini-
tieji, jau tikrais ažuolais tapo.
Nuejau vienas į tą ažuolyną,
kuriam tada su dukra Gin-
tare, dar visai nedidele mer-
gaitiuke, bei kitais raudond-
variškiais juos sodinome ir
toks jausmas apėmė — gra-
žus, geras darbas padarytas.
Ramu, paukščiai čiulba, bu-
tum neatsibūtum. Taip užsi-
norėjo tuo gerumu su kuo
nors pasidalinti. Skambinu —
neatsiliepia, siunčiu žinutę —
bet ir ta, kaip į šulinį. Ir buk
geras... vienas. Jokio gerumo
vienam nėra, jokio. Ir danguje
vienas nenorėčiau būti. Kodėl
mums taip reikia, taip norisi
šalia jausti dar vieną artimą
širdį? Viduryje ežero, kalnuo-
se, prie sniegynų, ir čia, po
vyturių skardenimu užpildytu
dangumi — visur reikia dar
vieno žmogaus, paties geriau-
sių...

„Generoliškas“ ažuolas

Kluone — pats pietų me-
tas. Tiesa, man „bedausinė-
jant“, atvežtieji kibinai pasi-
baigė, bet užtai kugelio, laši-
nukų ir „macnės“ namukėles,
kvapnios arbatos — dar so-
čiai. Su gera karininkų kom-
panija atvažiuo pats kariu-
menės vadas generolas Jonas
Kronkaitis. Pasitiprins ir ei-
sime kartu sodinti „genero-
liško“ ažuolo. Jeigu yra visų
prezidentų ažuolai, kodėl ne-
turėtų būti ir generolų arba
aukštųjų karininkų giraitės.
Tiesa, nedaug dar jų turime,
tad retas ažuolinėlis išeitų. J.
Kronkaitis sodino visai šalia
dr. Leono Kriaučiūno ažuolo.
Sakėsi, kad Kriaučiūnų šeimos
nepažinojo. Tai dabar
nors jų ažuolai, greta augda-
mi, tegul susipažins... Po to
nufotografavome kartu. Ar-
gi be signatarų būtų buvusi
Lietuvos kariuomenė, argi
būtų reikėję ir paties genero-
lo? Retų, neprastų nuotraukų
iš tų ažuolų sodinimo turėsiu,
o ir filmuką gal susuksiu. Iš
vieno interviu, iš kito — ir
žiūrėk, istorijai jau ir yra ka-
palikti. Visi tik ir klausia:

Graziškių bažnyčia. Iš knygos „Graziškiai“, 2002 m.

kada kiną parodysi? Žiūriu,
kad vis geriau sekasi, vis dau-
giau įgūdžių dirbti su vaizdo
kamera atsiranda. Iš kitos
pusės, ir didžiausia armija
žurnalistų visos istorijos ne-
apreps. Čia ju, beje, siemet
net ir nėra. Ažuolynas tai ne
kokia Seimo salė. Ir toli, ir ne-
ra taip pikantiška... Ažuolynė
menkas žmogus tampa dar
menkesnis, o gražus — dar
grazesnis.

Neapsiriboti Ožkabaliais

Klostosi ir dar viena graži
tradicija: neapsiriboti tik Oz-
kabaliais, tik Ažuolynu, o pa-
būti ir kitose Vilkaviškio ra-
jono vietose, kiek galima ge-
riau jį pažinti. Tikriausiai
kiekvienoje vietoje lietuviui
Lietuvoje galima rasti ką nors
ypatingo, jaudinančio. Žiū-
rėk, čia vienoje, čia kitoje
vietoje imi ir ištarti:

— Gražu, tikrai pas mus
grazu.

Dar ir dabar prisimenu
praeitų metų, kai lankėmės
ant Piliakalnio. Miško ramu-
moje, prie sraunaus pava-
sario upelio, jautėmės lyg
pašventintoje vietoje. O gal
taip ir yra? Piliakalniai, pil-
kapiai, miškai, gojai ir yra
mūsų šventos vietos? Tauta,
valstybė, tėvynė, istorija —
viskas šventa. Kaip ir šeima,
draugas, geras bendradarbis,
ištikimas bendražygis, paga-
liau tikras, drašus, nuosirdus,
patikimas, darbštus, doras
žmogus. Laimingas esi, jeigu
tokį pažįsti, žinai, gojai šalia.

Šį kartą, ažuolų sodinimo
talkai pasibaigus, važiuojame
į Svirkalnį. Vėliau, specialiai
Gražiškiams skirtoje knygelė-
je perskaiciau, kad to kalno
pavadinimas yra kilęs iš
žodžio „svirtis“ (šulinio svir-
tis). Tokie dvi viršūnės turin-
tis medžiai čia augo, labai jau
primenantys svirtį ir tinkami
jai. Kai mūsų kanclerė pas-
akė, kad važiuojame į fantas-
tiškai gražią vietą, skeptiškai
šyptelėjau. Nebūna jai pap-
rastų vietų, visos — fantas-
tiškos. Tik dabar matau, kad
klydau ir gal ne taip jau ma-
piai. Gražu ne tik ant Svir-
kalnio, bet ir aplink jį. Išpu-
dinga ir gražu. Saku, kad vir-
šūkalnėje, prie baltų beržų,
jau senais laikais rinkdavosi
jaunimas, rengdavo gegužines
ir kitas šventes. Žmonės net
gyvulių čia neganydavo, nes
tiesiog buvo nepadoru tokioje
šventoje vietoje. Net ir pelkė,
o gal nuo bebrų užtvankų išsi-
plėtęs ir užpelkęs upelis su
šimtais nugrauztų ir mirusių
medžių, su nudžiuvusių krū-
mių liekanomis, greičiau pri-
minė Brazilijos džunglių
liekanas, iš kurių tuoj turėjo
išropoti koks nors krokodilas,
negu Lietuvos pietus. Tikras
velniaraštis. Bet čia pat —
tokia srauni ir skaidri skaidri
Širvinta.

Dar ne kartą atvažiuosime

Saulė jau pakrypo link va-

karų. Lengvame vėjyje supasi
beržų žirginėliai. Jų — mili-
jonai. Vaizdo kamera vis suku
ir suku į nusidriekusias Vilk-
aviškio laukų tolas, jose su-
tūpusias sodybas.

— Va, reikia čia atvažiuoti
vasarą, gal ant Joninių... Už-
kurtume laužą ir uždainuotu-
me, — kažkas planuoja ateiti.

— Ką gali žinoti, rasi ir ne-
blogai būtų, pamatytume savo
ažuolus žaliuojančius... O tai
vis plikos ir plikos šakos, —
atsiranda pritariančiųjų.

— Gal žinau, kad atvažiuo-
sime. Dar ne kartą atvažiuo-
sime į šias žemes. Jeigu ir ne-
augsime kartu su ažuolais, tai
nors mūsų meilė jiems augs. O
gal... gal kada nors mūsų

vaikai ir vaikaičiai juose ir
mus pamatys. Pamatys ir su-
pras čia mūsų praleistas die-
nas, perims signatarų drau-
gystę, savotišką solidarumą,
lyg pamoką, kaip po politinių
batalijų, barnių ir tuščių šu-
kalių reikia sustoti, iš-
girsti, pažinti ir pamilti savo
artimą. Reikia ir pačiam tapti
geru draugu, geru žmogumi.
Kitaip ir būti negali. Žmonės,
sodinantys, auginantys, my-
lintys ažuolus ir patys negali
būti blogi.

Daug ką duoda ažuolai, tik
pirmiausia reikia duoti,
kaip ir savo vaikams, kaip ir
savo draugams. Pasakytas ge-
ras žodis, pasodintas ažuolas,
daug ilgiau už mus gyvena...

SKELBIMAI

* 30 m. moteris gali pakeisti bet ku-
rią savaitės dieną. (angli kalba,
vairuoja, patirtis, rekomendacijos).
Tel. 773-254-0256 arba 773-671-
7987.

* 42 m. medikė ieško darbo žmonių
prižiūroje savaitgaliais, ar gali keisti
naktimis. Tel. 773-517-3352.

* Skubiai 3 asmenų šeima nori ne-
brangiai išsinuomoti 1 mieg. butą
pietvakariuose rajonuose. Tel. 630-
709-7264.

* Moteris ieško (perka) darbą senų
žmonių priežiūroje su gyvenimu. Gali
pakeisti bet kurią savaitės dieną.
Vairuoja. Tel. 773-863-8473.

* Moteris perka darbą "ofiso" valyme
2 d. savaitėje. Tel. 708-220-3202.
palikti žinutę.

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas naujai dekoruotas,
modernus 2 mieg. butas su virtuvės
įranga, oro vėsinimu, vyresnio
amžiaus žmonės (kaina su nuolaida),
66 Pl. ir Marquette Rd.
Tel. 708-656-6599

SIŪLO DARBĄ

South Chicago Area Tankwash is
looking for a full time tank cleaner.
No experience necessary. Must be able
to speak English. Starting pay \$9 per
hour with 100% paid health insurance.
Call Cathie at 877-326-8726.

DĖMESIO! DĖMESIO!

Neseniai atvykote, ieškote darbo ar
būto, tačiau skelbtis laikraščioje bran-
gal kaimuoja? Ne bėda. DRAUGAS jūsų
skelbimų išspausdins nemokamai.

Turėkite paskambinti
tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO
administracijos adresu 4545 W. 63 St.,
Chicago, IL 60629.

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVIEKATOS
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr.
Aukstė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

TAISOME

SKALBIMO MAŠINAS,
ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VYRYKLAS, ORO
VĖSINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624.

Medžio darbai, elektra,
santehnika, grindys, dažymas...
Aukšta darbų kokybė, žemos
kainos

ŽILVINAS
VENCUS
contractor CONSTRUCTION
312-388-8088;
312-493-8088

III PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖS „MES“ 2003 LIETUVOJE

VAIZDAJUOSČIŲ RINKINYS

ANSAMBLIŲ VAKARAS
ŠOKIŲ DIENA
DAINŲ DIENA

Šios profesionaliai paruoštos vaizdajuosės parduodamos
rinkinyje arba atskirai po vieną.

Puiki kokybė!

AMERIKOS LIETUVIŲ TELEVIZIJA
VIENINTELĖ AMERIKOJE ĮSIGIJO TEISĘ IŠ LIETU-
VOS NACIONALINĖS TELEVIZIJOS OFICIALIAI
RODYTI IR PLATINTI ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTES.

KREIPKITĖS TELEFONU 708-839-9022

Žiūrėkite Amerikos Lietuvių Televizijos laidas
ketvirtadieniais ir sekmadieniais nuo 7 v.v. iki 8 v.v.
per WFTB Čikagos 23 kanalą.

Šventės organizavimas. Iš knygos „Graziškiai“, 2002 m.

Amerikos pedagogai vėl talkino Lietuvos kolegoms

Atkelta iš 1 psl.

Pedagogų profesinės raidos centre patirties semiasi net 350 dalyvių iš visos Lietuvos. Jie dirba septyniolikoje grupių, apimančių 12 specialybių, pradedant švietimo vadyba ir baigiant parama mokiniui.

Kaip ir kiekvienais metais Kauno apskrities specialiųjų pedagogų ir tėvų draugija surengė APPLE seminarus „Specialiųjų poreikių vaikų ugdymo strategijos ir technologijos“ Skaudvilėje, Ventoje, Kaune, Alytuje ir Simne. Šiuose seminaruose dalyvaavo apie 500 klausytojų. Pasakaitas skaitė 9 lektoriai iš JAV.

V. Adamkus: prezidento atstovas prasilenkė su demokratijos principais

Atkelta iš 1 psl.

su demokratijos ir civilizuotos valstybės principais, sakė V. Adamkus referentas Audrius Penkauskas. Jo teigimu, prezidentas V. Adamkus generalinį komisarą paskyrė atsižvelgdamas į tuometinės vyriausybės teikimą, vertindamas V. Grigaravičių kaip sąžiningą, kovose su nusikaltėlių pasauliu pasijusį pareigūną.

„Valdas Adamkus remia ryžtingus generalinio komisaro darbus ir linki kuo geriausias

Liepos 8-19 dienomis Šven-toje Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Viltis“ vykdo APPLE specialiosios pedagogikos kursus, skirtus specialiesiems pedagogams, dirbantiems su sunkią proto bei kompleksinę negalią turinčiais vaikais ir jaunuoliais bei jų šeimomis. Specialiesiems pedagogams suteikta galimybė iš-klausyti ne tik teorinį kursą, bet ir dalyvauti praktiniuose užsiėmimuose.

Šią vasarą Lietuvos moky-tojai taip pat turi galimybę tobulintis regioniniuose semina-ruose.

Amerikos pedagogų talka Lietuvos švietimui organizaciją 1991 metais įkūrė grupelė Ame-rikos ir Lietuvos švietėjų, atsi-liepusių į kvietimą prisidėti prie Lietuvos švietimo sistemos re-formos ir atgimimo.

Tai buvo šios organizacijos tęstinio indelio į visą Lietuvos švietimo darbuotojų ir mokytojų profesinės kvalifikacijos kėlimą pradžia.

Pasak APPLE pareigūnės Lietuvoje Ramutės Žemionie-nės, organizacija yra prisidėjusi prie daugiau negu 12,000 Lie-tuvos mokytojų kvalifikacijos kėlimo.

liams paskelbęs V. Grigaravi-čius vidaus reikalų ministro bu-vo sukritikuotas už politikavi-mą ir per didelį „savęs sureikš-minimą“.

Policijos vadovas praėjusį penktadienį išplatino kreipi-mąsi į Kauno gyventojus, pra-šydamas nuo nusikaltėlių nu-siutymu ir vyriausybės pagalbą kreiptis į jį asmeniškai. Be to, jis paragino Kaune veikiančių nusikaltėlių grupuočių narius atsiriboti nuo nusikaltimo pa-saulio.

POGRINDINĖS KOVOS VIENETAS „KĖSTUTIS“

KAROLIS MILKOVAITIS

Appaileta tauta, kurioje nėra didvyrių. Bet taip pat ne-garbė tautai, kuri, turėdama narsuolių, jų tinkamai neįvertina.

Mūsų tautos istorijos pus-lapiai marguliuoja narsių ko-vų už tautos būvį aprašymais. Net vadinamės didvyrių žė-me. Lietuvos žemėje ilsisi daugybė žinomų ir seniai už-mirštų didvyrių kaulai. Ta-čiau tautos priespaudos meto kovotojai už tautos būvį ne tik nevadinami didvyriais, bet net gana retai paminimi. O vis dėlto didvyriškumas pasi-reikia ne vien tik mūsų lau-ke — tie, kuriuos kilni tėvy-nės meilė paskatina išjungti į labai pavojingą pogrindžio kovą okupacijų metu ir yra pasiryžę už tautos laisvę mir-ti, negincijamai taip pat verti didvyrio vardo!

Su organizacija, kuri pra-džioje pasivadino Lietuvių fronto karinis padalinys „Kėstutis“ bei su kai kuriais jo na-riais čia siekiama supažindinti.

Lietuvių Fronto karinis padalinys „Kėstutis“ atsirado 1941 metų rudenį, kada Lai-kinioji Lietuvos vyriausybė bu-vo panaikinta. Vieną dieną Vilniaus miesto savivaldybės butų skyriaus viršininko Juo-zo Vitkaus kabinete buvo su-kviestas posėdis. Tame posė-dyje buvo sudarytas „Kėstučio“ civilinis karinės paramos štabas iš patikimų, energingo darbštumo vyrų. Iš keleto pasiūlytų kandidatų — atsar-gos pulkininkas leitenantas, inžinierius, buvęs II inžinerijos bataliono vado padėjėjas, Karo mokyklos lektorius, bai-gęs karo akademiją Belgijoje, tuo metu Vilniaus miesto bu-tų skyriaus viršininkas Juo-zas Vitkus, tapo vyriausiuoju kėstutėnų pogrindžio veiklos štabo viršininku. Štabas pasi-skirstė pareigomis. Lionginas Palevičius pasilikio nariu ypatingai paskirti. Vilniaus miesto Priešgaisrinės apsau-gos viršininkas Valerijonas Simkus — organizacinei pa-skirčiai; Vilniaus rajono kelių viršininkas leitenantas Juos-paitis — ginkluotės paskir-čiai; Pramonės statybos tresto vicedirektorius, vyr. inžinie-rus (vėliau architektas) Ed-mundas Arbaciauskas (dabar Arbas, gyvenantis Kaliforni-joje) — ūkio parengties rei-kiams. Politiniam sektoriui

Plk. lt. Juozas Vitkus-Kazimieraitis.

vadovauti buvo paskirti: Vil-niaus universiteto profesorius Pranas Padalis ir Vilniaus miesto savivaldybės ekono-mistas (vėliau daktaras) Juozas Kazickas. Kariniam sektoriui vadovavo gen. leit. Motiejus Pečiulionis su kari-niu štabu. Jų uždavinys buvo paruošti karinį planą, pagal kurį Lietuvos apsaugos dala-niai, veikiantys Vokietijos armijos sudėtyje, Rusijos Vokietijos konfliktui pasibaig-us, neišsiskirstę su visa gink-luote pasitrauktų į jiems skir-tą strateginę poziciją Lie-tuvoje. Kiekvienas vyriausiojo štabo narių turėjo specifinę paskirtį: rūpintis tik savo sek-toriaus sekmingumu. Taip pat buvo draudžiama vesti bet kokius veiklos užrašus. Vadi-nasi, visa kėstutėnų veikla buvo suskaldyta į padalintą į mažus vienetus, ne daugiau kaip po keturis-penkis asme-nis.

Čia pateiktos žinios paim-tos iš architekto Edmundo Arbaciausko-Arbo (rašytojos Alės Rutos vyro) sukauptų prisiminimų knygelės, kurioje jis išdėsto savo sektoriaus veiklą Vilniaus krašte. Jam buvo pavesta Vilniaus miesto ribose suorganizuoti karinius atsparos taškus (svarbesnės įmonės); platinėti pogrindžio slapta spauda, ypač tarp lie-tuvių apsaugos dalinių; su-daryti ginkluotės ir ryšių technikos atsargas vokiečių viršininkas leitenantas Juos-paitis — ginkluotės paskir-čiai; Pramonės statybos tresto vicedirektorius, vyr. inžinie-rus (vėliau architektas) Ed-mundas Arbaciauskas (dabar Arbas, gyvenantis Kaliforni-joje) — ūkio parengties rei-kiams. Politiniam sektoriui

Nors su didele rizika, bet visa tai buvo įmanoma įgy-vendinti, palaikant su vo-kiečių okupacine valdžia ge-rus santykius arba už kyšius lietuviškais gaminiais, ku-riuos vokiečiai kartais tyloms

A + A
MARIJAI KASLAS

mirus, reiškiamė užuojautą vyrui STASIUI, sū-nui JUOZUI ir kitiems šeimos nariams.

Antanas ir Elena Laurinaičiai

Pirmą kartą...

prenumeruojant DRAUGĄ (JAV) gaunate nuolaidą. Tik \$65 metams (\$35 — pusei metų). Atsiųskite savo vardą, pavardę, adresą ir telefono numerį kartu su mokesčiu (DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629).

vardas, pavardė

adresas

miestas, valstija, zip

telefono numeris

priimdavo. Gaminis buvo galima išgauti iš gamintojų už pažadėtą ateity suteikti pri-ilegijas. Paminėtis budais buvo naudojamas.

„Kiek prisimenu, — rašo arch. Arbas, — iš „Maisto“ per dr. Čeį esame gavę džiovintų dešrelių, skilandžių. Iš „Pieno centro“, per direktorių agr. Joną Daugėlą, visokių džiovintų sūrių ir kitokių gaminių“.

Matome, koki sudėtingi, plačios apimties ir pavojingi štabo narių uždaviniai buvo, kada vokiečių gestapas tik už pogrindžio laikraščio, rasto per kratą išeinant iš bažnyčios ar kino, baudė kankinimu ar net sušaudymu. Žinios paim-tos iš tikrų atsiminimų!

Toliau savo atsiminimuose arch. Arbas rašo: „Iš Rytų fronto lietuvių karių atveži ginklai ir įvairios ryšių prie-monės būdavo nukreipiamos į Lionginą Palevičių slapta sandėliavimui. Iš atostogų grįžtantys karius aprūpinda-vom slapta spauda ir lietuviš-tuvių apsaugos dalinių; su-daryti ginkluotės ir ryšių technikos atsargas vokiečių viršininkas leitenantas Juos-paitis — ginkluotės paskir-čiai; Pramonės statybos tresto vicedirektorius, vyr. inžinie-rus (vėliau architektas) Ed-mundas Arbaciauskas (dabar Arbas, gyvenantis Kaliforni-joje) — ūkio parengties rei-kiams. Politiniam sektoriui

Kaip sakytą, kėstutėnų buvo užsibrėžta labai plati, sudėtinga ir labai pavojinga veikla, kurios ribotos apimties rašinyje neįmanoma visos su-sinaudoti jų transportu perve-zimui rusų fronte konfiskuotų ginklų“.

Kaip sakytą, kėstutėnų buvo užsibrėžta labai plati, sudėtinga ir labai pavojinga veikla, kurios ribotos apimties rašinyje neįmanoma visos su-sinaudoti jų transportu perve-zimui rusų fronte konfiskuotų ginklų“.

ir rudajam bei raudonajam sli-binui pastos kelią, ir Pabaltijo tautos — Lietuvai, Estijai bei Latvijai sudarys sąlygas atgauti laisvę ir nepriklausomybę. Deja, ta viltis žlugo, raudonajam slibinui pradėjus spartiai slinkti į Vakarus.

Lietuvos laisvės siekęs idealistinis elitas su ginklu rankoje pasitraukė į miškus. Vienas šviesiausių asmenybų toje sudėtyje buvo „Kėstutis“ pogrindžio veiklos vadas pul-kininkas leitenantas Juozas Vitkus, kurio slapyvardis bu-vo „Kazimieraitis“. Jis išsi-žadėjo asmeninės gerovės ir saugumo ir nesitraukė iš ko-vos lauko. Pasitraukęs į miš-ką, Kazimieraitis atskirus partizanų būrius padalino į apygardas ir apjungė visos Lietuvos partizaninę veiklą, tapdamas partizaninės veiklos simboliu ir vadu. Jis žuvo 1946 m. liepos 12 d. Žalia-miškyje, prie Leipalingio. Ka-zimieraitis buvo nepaprastai darbštus, teisingas, blaivus, religingas. Jam žuvus, laisvės kovų sąjūdis neteko vieno šviesiausio karinio rango vado, be galo atsidavusio sa-vam kraštui, paskyrusį savo fizines ir dvasines jėgas Lietuvos laisvės kovai. Jam atidengta paminkline lenta.

Dalis tuometinio kėstutėnų štabo narių jau išmirė, vienas kitas dar gyvas šlūpas Atlanto, gal ir Lietuvoje.

Lietuvos dviračių sporto pareigūnai R. Rumšui skyrė mažiausią bausmę

Atkelta iš 1 psl.

Trečiądienį posėdžiavęs Lie-tuvos dviračių sporto federacijos (LDSF) vykdomasis komitetas nepriėmė galutinio sprendimo, nutaręs Tarptautinei dviračių sporto sąjungai (UCI) persiųsti paties R. Rumšo paaiškinimus šioje dopingo istorijoje.

LDSF generalinio sekreto-riaus Valentino Rutkausko tei-gimu, UCI turėtų atsakyti arti-miausiomis dienomis, nebent R. Rumšo klausimui svarstyti nu-spręstų sudaryti atskirą komisi-ją. Neigiamo UCI atsakymo at-veju, pasak V. Rutkausko,

Lietuvos dviračių federacijai dviratininkui teks skirti viene-rių metų diskvalifikaciją.

Beje, UCI, kuri neturės teisės keisti Lietuvos dviračių sporto federacijos sprendimo, geriausio 2002 metų Lietuvos sportininko atžvilgiu nusitei-kusi nepalankiai bei rekomen-davusi ypač griežtai bausti sportininką — diskvalifikuoti 4 metams arba visam gyvenimui. UCI Lietuvos dviračių sporto fe-deracijai priminusi praėjusių metų dopingo skandalą, kuomet po „Tour de France“ lenktynių R. Rumšo žmonos automobilije

Prancūzijos muitininkai aptiko įvairių medikamentų, tarp kurių buvo ir dopingo prepara-tų.

R. Rumšas ne kartą neigė samoningai vartojęs dopingą.

V. Rutkausko teigimu, bet kuriuo atveju R. Rumšo diskva-lifikacijos termino pradžia bei pabaiga paskelbs UCI.

Profesionalaus dviratininko karjerą lietuvis pradėjo 1996 metais, o reikšmingiausią per-galę per savo karjerą iškovojo praėjusiam sezonui, prestižinė-se „Tour de France“ lenktynėse užėmęs III vietą. (BNS)

V. Štusauskas „reikalus tvarko“ ant Prezidentūros laiptų

Atkelta iš 1 psl.

ir mėsos produktų kontrabanda, balandžio mėnesį buvo rastas nusizudęs).

Prezidento patarėjas valsty-bės saugumo klausimais E. Vaitkus teigė pirmą kartą susi-tikęs su V. Štusausku. Patarėjo teigimu, parlamentaras pats

pageidavo susitikti prie įėjimo į Prezidentūrą.

BNS žiniomis, aplanke, kurį parlamentaras įteikė patarėjui, yra kreipimasis į prezidentą ir iškarpos iš laikraščių.

VSD pateikė Generalinei prokuratūrai duomenis apie ita-rmus V. Štusausko ryšius su

Kauno nusikaltamo pasaulio atstovais. Šiuo metu aiškina-masi, ar V. Štusauskas mėgino daryti įtaką Kauno nusikaltamo pasaulio atstovo Henriko Daktaro sūnaus Enriko, kuriam pareikšti įtarimai narkotikų ir padirbtų pinigų kontrabanda, byloje.

Seimo kanceliarija čečėnų interneto svetainės rėmėjui primena apie savo teises

Atkelta iš 1 psl.

Birželio 20 dieną Valstybės saugumo departamento (VSD) pareigūnai konfiskavo iš bend-rovės „Elmeta“ tarnybinių stotį ir tokiu būdu nutraukė interneto svetainės veiklą.

VSD generalinio direkto-riaus pavaduotojas Arvydas Po-cius Seime teigė, jog tokių veiksmų imtasi gavus eksperto išvadą, jog interneto svetainėje buvo platinama terorizmo pro-pagandanti ir tautinę nesantaik-ą kurstanti informacija.

P. Gražulio nuomone, žinia-sklaidos priemonė, o tokia jis

vertina „Kavkaz-Centr“ svetai-nę, galima uždaryti tik teismo sprendimu.

Įrengti tarnybinių stotį savo kambaryje Seimo viešbutyje P. Gražulis pasiūlė tikėdamasis, jog tokiu atveju VSD pareigū-nams be teismo sankcijos bus jį sunkiau konfiskuoti.

Seimo kanceliarijos parei-škime teigiama, jog jis negavo jokio paklausimo iš P. Gražulio dėl leidimo įrengti tarnybinių stotį Seimo viešbutyje.

Pats parlamentaras anks-čiau teigė nematęs reikalo pra-šyti Seimo kanceliarijos leidi-

mo. „Aš gi nieko nelegalaus ne-darau — sienų negraunu“, sakė jis.

Pastaraisiais mėnesiais Ru-sijos pareigūnai ne sykį Lietu-vai pareiškė nepasitenkinimą dėl čečėnų svetainės aptarna-ujančios tarnybinės stoties pata-lpinimo Vilniuje ir reikalavo, kad nepriklausomybės siekian-čių čečėnų svetainės veikla būtų nutraukta.

Čečėnų naujienų agentūros „Kavkaz-Centr“ tarnybinių stoties Lietuvoje išjungima jau antrą kartą.

Kundrotas sakė nemanantis, kad gaisras bus padaręs didelę žalą aplinkai. Jis pridūrė, kad konkreti žala paaiškės po kelių dienų, atlikus laboratorinius tyrimus. A. Kundrotas pažymė-jo, kad neblogai dirba Ukmergės savivaldybės ekstremalių si-tuacijų komisija, kuri perspėjo gyventojus nebūti lauke ir pa-laukti, kol išsisklaidys ore tyv-rančios dujos.

Narkotikų byloje — garsaus irklautojo pavardė

Atkelta iš 1 psl.

Operacijos metu buvo sulai-kyti du vyriškiai — vilnietis ir klaipėdietis, pas kuriuos rasta beveik 200 gramų kokaino.

Sulaikius įtariamuosius, vilniečio sandėliuke buvo pada-ryta krata ir rasta dar apie 200 gramų marihuanos, kokaino ir heroino bei elektroninės svars-tyklės ir keli šimtai plastikinių maišelių narkotikams deti.

Gramas kokaino, kurio kon-centracija siekia nuo 20 iki 60 proc., kainuoja nuo 120 iki 350 litų.

Todėl automobiliuje rasti 200 gramų kokaino, pareigūnų teigimu, gali kainuoti apie 100,000 litų.

Informacija apie narkotikų prekeivių sulaikymo operaciją buvo išplatinta viešai, tačiau apie tai, kad A. Duonelė buvo

tame pačiame automobiliuje, po-licijos suvestinėse paminėta ne-buvo.

ONTT Narkotikų kontrolės valdybos vyresnysis komisaras Algis Kvainickas sakė, kad A. Duonelės pavardė jam žinoma, tačiau plačiau komentuoti įvy-kio aplinkybes atsisakė.

Kalbėtis su dienraščio žur-nalistais atsisakė ir pats A. Duonela.

Nuo šiol kortelės skambinimui į Lietuvą nusipirksite „DRAUG“!

\$5

Eastern EUROPE

Illinois

Call ANYWHERE in the WORLD from LOCAL or TOLL FREE ACCESS

* 2001 m. birželį pradėta žvejų prieplaukos statyba baigta. Ji kainavo apie 25 mln. litų. Didžioji dalis — 22 mln. litų — teko krantinėms. Statybos darbus finansavo valsty-binio Klaipėdos jūrų uosto di-rekcija. Oficialius žvejų prie-plaukos atidarymas, į kurį pa-kviesti prezidentas, premjeras ir susisiekimo bei žemės ūkio ministrai, įvyks liepos 19d. (K-Elta)

A STAR ALLIANCE MEMBER

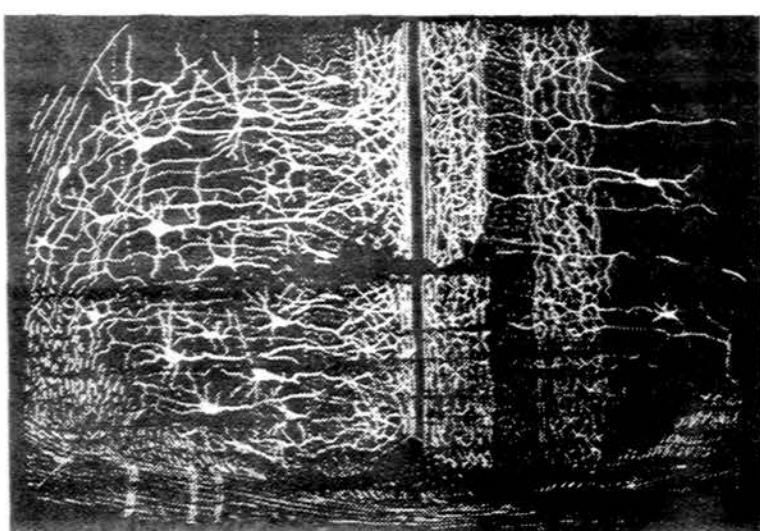
Our new Airbus goes by the designation A340. But you can just call it Cloud 9.

There are a number of reasons why our Airbus A340 is the ultimate in comfort and convenience. Economy Extra, our new class of service, offers its own separate cabin with plenty of room to work or relax. While every seat in all three classes has been newly designed and features an individual video screen. Of course, the sense of well being you'll feel when flying on this sophisticated new aircraft is more than just the result of enhanced comfort, space and amenities. It's also the result of an enhanced quality of service you'll find only on SAS. To find out more call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. www.scandinavian.net

It's Scandinavian

SAS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Northern White Treat“. A. V. Plioplis, 2003.

Liepos 18 d. 5-9 val. p.p. Čikagoje, Flatfile Contemporary galerijoje (118 N. Peoria, Chicago, IL 60607; tel. 312-491-1190), vyks Audriaus Plioplis, MD, geriausių meno darbų parodos atidarymas. Tą dieną prasideda Absolut Vi-

sion meno festivalis Čikagoje. Šis festivalis yra pagrindinis metinis šiuolaikinio meno renginys. A. Plioplis parodoje bus eksponuojama ir serija naujų darbų, iš kurių daugelis – 10 pėdų ilgio. Paroda veiks iki rugpjūčio 22 d.

Penktadienį, liepos 18 d., 2 val. p.p., Lemonte, Bočių meneje, rodysime Ansamblių vakarą Kalnų parke. Tą puikiai vaizdajuostę parūpino Lietuvių televizija. LB Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyrius kviečia visuomenę atvykti ir pajusti vieno iš karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 metų iškilnių renginių nuotaiką Vilniuje.

Lietuviškos šv. Mišios Beverly Shores, IN, ir apylinkių lietuviams Šv. Onos bažnyčioje, Beverly Shores, vyks liepos 20 d. 1 val. p.p. Mišias aukos kun. Kazimieras Ambrasas, SJ.

Šakiečių gegužinė vyks liepos 20 d., sekmadienį, 12 val., Šaulių namuose 2417 W 43 Str., Čikagoje. Valdyba visus maloniai kviečia ir žada daug malonumų.

Ziono Lietuvių evangelikų liuteronų ir „Teviškės“ Lietuvių evangelikų liuteronų parapijos organizuoja 3–12 m. amžiaus vaikams „Biblijos vasaros stovyklą“, kuri vyks liepos 21–25 d. Ziono parapijos patalpose. Vaikai susipažins su pagrindinėmis Biblijos savokomis ir istorijomis, bendraus, dainuos, kartu ruoš projektus. Užsiėmimai vyks nuo 9:30 v. r. iki 12:30 v. po pietų. Grupės sudaromos pagal amžių ir kalbą (lietuvių ir anglų). Registruotis reikia iki

liepos 18 d. Telefonas: 708-422-1433; adresas: 9000 S. Menard Ave, Oak Lawn, IL 60453; e-paštas:

zionlithlutheran@aol.com

Praleiskime vakarą po žvaigždėtu dangumi, klausydamiesi geros muzikos. Visi kviečiami į koncertą trečiadienį, liepos 23 d., 7:00 val. vak., Marquette Parke, prie Dariaus ir Girėno paminklo (67-ta ir California).

Jaunimo centre (5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL) vėl organizuojamas šokių vakaras „Kam jau 30 ir vyresniems“. Vakaras vyks liepos 26 d. 8:30 v.v. Gros A. Blažukas, kuris kviečia muzikos glebyje praleisti vakarą.

Čikagos Venezuelos Lietuvių draugijos gegužinė ruošiamą sekmadienį, liepos 27 d., 12 val., Šaulių namuose 2417 W 43 Str., Čikagoje. Visi maloniai kviečiami pasivaikinti ir pasilinksinti.

Kęstutis Nakas ir Audrė Budrytė vaidina spektaklyje „Dream Express“. Angel Island teatre, 731 W. Sheridan, Čikagoje. Inf.: 312-213-3952.

Lietuviai lakūnai, kartojantys Dariaus ir Girėno žygį, liepos 16 d. pasiekė Grenlandiją. Jie užmezgė radijo ryšį su Lietuva. Kelionė vyksta sėkmingai.

ČIKAGIEČIAI MINI DARIAUS IR GIRĖNO ŽYGDARBĮ

Lakūnai Viktoras Ramonas ir Gintautas Staniulis pagerbė lakūnus Darių ir Girėną ne tik skrydžiu per Atlantą, bet ir padėjo gelių prie jų paminklo Marquette Parke praėjusį šeštadienį, liepos 12 d. Liepos 14 d. jie išskrido atgal į Lietuvą ir liepos 19 d.

nusileis Kaune, Aleksoto oro uoste. Čikagos visuomenė transatlantinio skrydžio 70-metį minės ateinantį sekmadienį, liepos 20 d. Visi kviečiami atvykti į iškilmingas Mišias 10:30 val. r. Švč. Mergeles Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Po jų šauliai, ra-

Lietuviškai kalbantiems vaikams Ziono Lietuvių liuteronų parapijos patalpose, Oak Lawn, organizuojamas vaikų darželis (day-care). Vaikų amžius – 3-5 metai. Užsiėmimai vyks penkias dienas per savaitę nuo 8:30 val. ryto iki 4:30 val. po pietų – leiskime mamoms dirbti! Jei susirinks pakankamai vaikų (bent 12), darželis pradės veikti 2003 m. rugsėjo 2 d. Dėl vaikų registravimo kreiptis tel.: 708-422-1433 iki rugpjūčio 26 d.

Liepos 26 d. 8 val. vakaro PLC banketinėje salėje vyks labdaringas vakaras naujo sporto komplekso statybai paremti. Vakaro metu susitiksiosius linksmins ansamblis „Kaukas“, vaišins „Bravo“ virtuvė. Programoje numatomi pramoginių šokių šokėjų pasirodymai, linksmi konkursai ir malonūs siurprizai. Vakaro vedėja – Virginija Dargis. Labdaringas vakaro mokestis 35 dol. Visos lėšos, gautos šio renginio metu, bus skiriamos naujojo sporto komplekso statybai. Dėl komandų registracijos ir vietų rezervacijos maloniai kviečiame kreiptis tel.: 708-243-7547, 708-935-3136 arba 630-853-5345.

Korp! Neo-Lithuania vyr. valdyba kviečia visus golfo mėgėjus į metinę golfo iškylą š. m. rugsėjo 14 d. Gleneagles Country Club, 13070 McCarthy Rd., Lemonte. Visas pelnas skiriamas stipendijoms. Kviečiame ir ne golfo entuziastus atvykti į vaišes po golfo iškylas ir susipažinti su šių metų stipendininkais. Daugiau informacijos – skambinti Edui Modestui – 630-794-0500.

Lietuvių fondo golfo diena–žaidynės vyks rugsėjo 28 d., sekmadienį, Old County club, Orland Park, IL. Norintys dalyvauti kviečiami registruotis iš anksto, kreiptis į Vyta ir Aldoną Vaitkus tel. 630-243-8178.

„DRAUGO RĖMĖJAI“
Rūta Pranis, gyvenanti Vista, CA, naujoji Draugo fondo rėmėja, besibaigiančiam pavasario vajui atsiuntė 100 dolerių. Už paramą Draugo fondui reiškiamė padėką.

Dr. Petras ir Aukšė Kaufmanai, gyvenantys Anandale, VA, Draugo fondo garbės nariai, parėmė DF su 200 dol., pasiekdami 1,300 dol. sumą. Už stambią paramą Draugo fondui labai dėkojame.

„Lakūnai“ Viktoras Ramonas ir Gintautas Staniulis su svečiais lydejuose Rimantu

„BUNKERYJE” IŠRINKTA „MIS KOVINĖ SAVIGYNA”

Šeštadienio vakarą mėgstantys praleisti su draugais, pabendrauti ir pašokti lietuviškame klube „Bunkeris”, turėjo galimybę išvysti tikrai neeilinį reginį. Tiksliau tokio pobūdžio renginiai žinomi, ir, kartais, banalūs bei nusibodę. Tik ne šį kartą. Šeštadienį buvo tituluota „Mis kovinė savigyna”!

Daugelis mano, kad kovinė savigyna ar kovos menai – vyrų sportas. Merginos mano kitaip. Šiais laikais aktyviai sportuojančios pačias įvairiausias sporto šakas, merginos įvaldė savigynos bei kovos menų paslaptis: nuo tradicinių iki dvikovos strategijos bei taktikos paslapčių.

Idomu, kad kovinė savigyna – jungia savyje daugelį menų ir mokslų. Ji neturi savo technikos ir nesislepia už religijos ar misticizmo. Skirtumas tarp savigynos ir kovos menų – jos sugebėjimas keistis ir tobulėti. Pagrindinis tikslas – savigynos veiksmų panaudojimas kritiškoje situacijoje ir fizinė forma.

Kaip tik fizine forma, grakštumu, elegancija ir žavesiu pasižymėjo visos pretendentes, susirinkusios kovoti dėl „Mis kovinės savigynos” titulo. Jų buvo penkios.

Vertinimo komisiją sudarė: „Žalgirio” krepšininkas Svajūnas, fotomenininkas Al-

Merginos, dalyvavusios konkurse: (iš kairės) Edita – „Mis išradingiausi rubai”, Ieva – „Mis publika”, Agnė – „Sportiškiausioji Mis”, Sandra – „Mis elegancija”, Giedrė – „Mis šypsena” ir „Mis kovinė savigyna”.

Visos nuotraukos Kęstutis Šalavėjaus.

gimantas Kezys, savaitraščio „Amerikos lietuvis” vyr. redaktorius Bronius Abrutis, dienraščio „Draugas” žurnaliste Vitalija Pulokienė, klubo „Lituanica” atstovas Algis, fotografas Algis Žukas, paruošęs merginas fotogeniškiausios Mis konkursui, kovinio klubo „Combat Fighters Club” sportininkas Erikas ir labai žavinga mergina, madų pasaulio atstovė, Dalia

Targonskytė. Taigi, profesionaliai ar ne, bet vertinimo komisija turėjo įvertinti tendencijų grožį, grakštumą, eleganciją, žavesį, fotogeniškumą ir sportiškumą. Publika gi rinko nominaciją – „Mis publika”. Galima buvo tik įsivaizduoti, kad užvirs tokios aistros, lydimos plojimais ir palaikymo šūkiais.

Renginys prasidėjo 10 v. vakaro. Salė buvo sausakimša. Vakaro vedėjas, sporto klubo „Combat Fighters Club” įkūrėjas ir šio renginio sumanytojas Linas Kevličius pristatė merginas: Agnę, Ievą, Editą, Sandrą ir Giedrę. Kerinčios šypsenos, elegantiškos eisenos ir spindintis žavesys sklاندė salėje, prikaustydamos vaikų žvilgsnius.

Pirmąjį, sportiškiausios merginos konkursą, keitė elegantiškiausios rinkimai, po to Mis išradingiausia šukuosena, Mis žaviausia šypsena ir galiausiai – „Mis kovinė savigyna”. Tiesa, merginos nedemonstravo kovinių sugebėjimų, tačiau jos visos buvo neabejotinai sportiškos. Pasirodymų metu kiekviena pretendente pristatė rėmėjus, o Linas Kevličius dėkojo įmonėms, įsteigusioms prizus. Kiekviena iš penkių merginų buvo tituluota ir gavo apdovanojimus. O susumavus slaptojo balsavimo rezultatus, „Mis kovinė savigyna” tapo pati žaviausia mergina, iškovojo ir „Mis šypsenos” titulą – Giedrė.

Tarp pasirodymų, kol merginos puošėsi, keitė rūbus ir ruošėsi kitam pasirodymui, vyko sportiniai konkursai. „Bunkerio” lankyto-

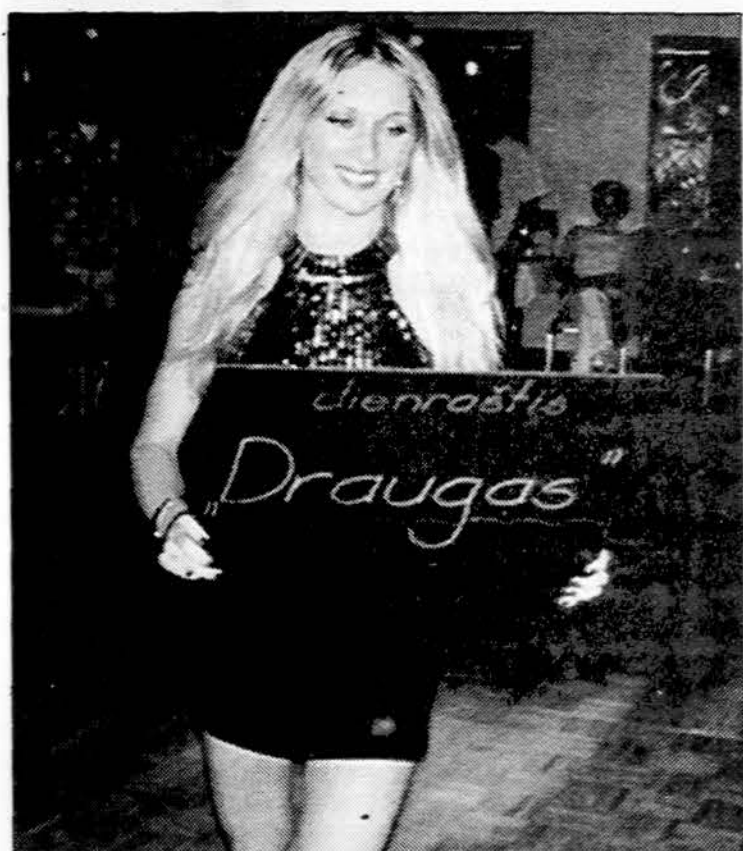

Vakaro „Mis kovinė savigyna” vedėjas Linas Kevličius

jai, didžiąja dalimi sportininkai, pakviesti iš salės, noriai atliko kamuolio mušimo, kamuolio metimo į krepšinį ar šokinėjimo per šokdynę rungtis. Idomu, kad „bunkeriečiai” vieni kitus puikiai pažinojo, o Linas Kevličius pristatinėjo vardais „Lituanicos” futbolininkus, „Žalgirio” krepšininkus, kurių, beje, buvo daugiausia. Garsiais palaikymo plojimais ir padrasinimais, merginų vertinančiais žvilgsniais buvo palydimas kiekvienas pasižymėjęs vaikinai. Tiesa, kamuolio metimo į krepšinį rungtyje dalyvavo ir mergina.

Trukęs bene tris valandas „Mis kovinės savigynos” konkursas dar kartą parodė, kad jaunimas moka linksintis gražiai ir sportiškai, kuo galėjo įsitikinti kiekvienas atsilankęs. O aš sakčiau, kad merginos turėtų sportuoti – tai suteiktų daugiau pasitikėjimo ir apsaugotų nuo nepageidaujamų gerbėjų.

Vitalija Pulokienė

Du titulus iškovojo „Mis kovinė savigyna” ir „Mis šypsena” – Giedrė.

IDOMIOJI SKILTIS

JONAS ANIČAS

„ALENA IR MYKOLAS DEVENIAI”

Ši knyga – apie Aleną Vileišytę-Devenienę ir Mykolą Devenį, gražiai pratęsusius Vileišių tarnavimo Lietuvai tradiciją ir praturtinusius ją naujomis spalvomis.

Lietuvos laisvinimas iš tarybinės okupacijos buvo pagrindinis ir svarbiausias Alenos ir Mykolo Devenių visuomeninės tautinės veiklos motyvų. Galima sakyti, kad Amerikoje nebuvo lietuvių organizacijos, dirbančios Lietuvos laisvinimo darbą, kurioje nedalyvautų A. Devenienė. M. Devenis, taip pat aktyviai dalyvaudamas laisvinimo veikloje, šią akciją dar ir nuolat medžiagiškai rėmė.

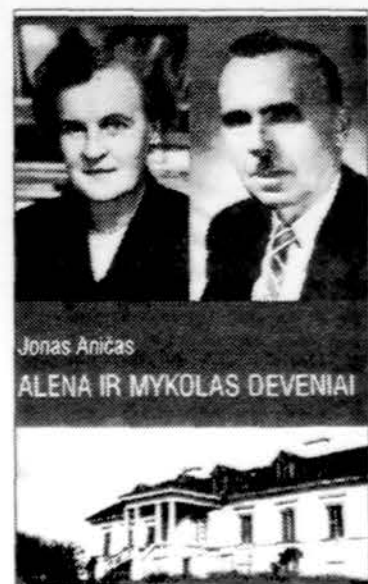
Pagrindinė knygos faktografinės medžiagos bazė yra archyviniai dokumentai. Autorius surado ir išnagrinėjo, galima sakyti, maksimumą temai realizuoti reikalingų archyvinų šaltinių. Solidus knygos šaltinis yra Alenos ir Mykolo Devenių šeimos archyvai.

Knygos autoriui vertingų pastabų suteikė A. Devenienė-Grigaitienė, dr. Algirdas Devenis, inž. Keistutis Devenis, Dalia Devenytė-Bobelie-

nė ir dr. Kazys Bobelis.

Knygos kaina 20 dol., pridėdant 8,75 proc. mokesčių užsisakantiems IL valstijoje. Vienos knygos persiuntimo kaina 3,95 dol., už kiekvieną papildomą knygą – 1 dol. mokeskis. Įsigyti norimų knygų galima „Draugo” knygynėlyje, adresu 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Teirautis tel. 773-585-9500.

Parengia Vitalija Pulokienė

SKELBIMAI

• Rako stovyklos „Vėtrungė” bagažo pakrovimas įvyks ketvirtadienį, 7/17, nuo 7 v.v. iki 9 v.v. Pasaulio lietuvių centre prie Bočių menės. Visą bagažą reikia sužymėti skautų vardais ir sekancijų spalvų kaspinėlius prišti prie kiekvieno lagamino ar lovelės; Lituanica – raudona; Nerija – mėlyna, AVK – geltona ir Jūrų skautai – balta. Skautai ir skautės, kurie vyksta į stovyklą autobusu, turi prisistatyti PLC penktadienio rytą punktualiai 7 v.r. Autobusas yra užsakytas tam tikram laikui ir pavėlavusių nelauks. Visi yra raginami pasiimti sumuštinį ir ką atsigerti. Autobusas sustos ir bus progos visiems pavalgyti. Visi skautai ir skautės bus sugrąžinti šeštadienį 7/26 į PLC tarp 4:30 ir 5 v.v. Rimtesniam reikalui esant stovyklos telefono numeriai yra: Lituanica: 231-757-2791. Nerija: 231-757-3693. AVK: 231-757-3693.

• Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

• FANTASTIKA! TO DAR NIEKAD NEBUVO! Tik 19,9 cento skambinant į Lietuvą, 4,9 cent JAV bet kada. Jokių papildomų mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Kreipkitės vakarais lietuviškai į DIAL NOW atstovą su 9 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. Naudodami DIAL NOW paslaugas, tuo pačiu remiate išsivijus lietuvišką žiniasklaidą. DIAL NOW – patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

„Draugo” skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500